

DIRVA

THE FIELD
Nr. 96
Gruodž.-Dec. 18, 1958
Cleveland, Ohio

Nauji vėjai Amerikos Lietuvių Taryboje

P. GRIGAITIS, VIETOJ SIUNTĖS PARUOSTĄ PAKEITIMŲ PROJEKTĄ, PASIUNTO TIK SAVO KOMENTARĄ. — 17 BALŲ PRIES 14 PASISAKO UŽ TARYBOS NARIŲ PADIDINIMĄ, BET PROJEKTAS NEPRAEINA, NES REIKIA 2/3 VISŲ BALŲ.

PRANAS KRIAUNYNS

Šią vasarą Bostone įvykusiame Amerikos Lietuvių Kongrese, šauktaame Amerikos Lietuvių Tarybos, jau iškilo naujų minčių, siekiančių, be kitų dalykų, ir organizacinių Tarybos reformų, t. y. statuto pakeitimo, kad tuo būdu susidarytų sąlygos Tarybos darbui plačiau atsiremti į lietuvių visuomenę ir jį labiau suintensyvuoti. Apie tai po Bostono kongreso rašė mūsų spauda: vieni įrodinėjo reformų reikalingumą, o kiti kongrese iškilusias mintis, virtusias kongreso nutarimais, laikė triukšmavimu ir bendro darbo griovimu.

Kongreso nutarimai, savaime suprantama, įpareigojo Amerikos Lietuvių Tarybą noromis nenoromis žengti žingsnį reformų kryptimi. Tačiau, nepaslapstis, naujosios mintys nebuvo patogios kai kuriems vykdomojo komiteto nariams. Todėl jos pradžioje buvo slepiamos nuo lietuvių visuomenės, o vėliau sabotuojamos. Sakykime, kad ir statuto pakeitimo komisijos sudarymas buvo ilgai nudelstas. Todėl statuto komisija maža tetrėjo laiko ligi Tarybos suvažiavimo. Tačiau darbas buvo atliktas — paruoštas ir vykdomajam komitetui įteiktas statuto pakeitimo projektas.

Betgi tuoj susidūrta su kliūtimis. Matyt, kai kuriems vykdomojo komiteto nariams tas projektas nepatiko ir todėl jis prieš suvažiavimą nebuvo išsiuntinėtas Tarybos direktoriams susipažinti. Vietoj projekto direktoriai gavo tik jo komentarą, paruoštą vykdomojo komiteto sekretoriaus. Ir tik suvažiavime susipažinus su komisijos paruoštu projektu, paaiškėjo, kad ne visa yra tiesa, kas komentare rašoma apie projektą. Žodžiu, statuto pakeitimo reikalas suvažiavimui nebuvo tinkamai paruoštas. Dar daugiau — suvažiavimo dalyvių statuto projekto komentaras net klaidino, kreivokai komentuodamas patį projektą.

Esant tokiai būklei, teko suvažiavimui svarstyti ne visus pakeitimus ar papildytinus statuto nuostatus, o tik tuos, kuriais komisija negalėjo susitarti — direktorių ir vykd. komiteto narių padidinimą, vykdomojo komiteto narių rotaciją, šaukiamų kongresų kompetenciją.

Diskusijų metu jautėsi, kad Tarybos "konservatoriai" bijo bet kokių pakeitimų, kurie paliestų Tarybos organizaciją. Matyt, jie bijo, kad reformuota Tarybos organizacija nepasidarytų troški jiems patiens, kad šiek tiek nesusiaurintų jų neribotos viešpatavimo galios. Ir jie visiškai nenori suprasti, kad našesnė Tarybos veikla yra reikalinga pakeitimų, nes organizacijos suaktyvėjimas, atsilikimas nuo progresuojančio gyvenimo reiškia atžangą ir nesėkmę.

Tautinės Sąjungos atstovai kietai reikalavo pakeitimų, socialdemokratai su sandariečiais neįtikinamais argumentais įrodinėjo, kad "tegu būna visados, kaip buvo iš pradžių", o Katalikų Federacijos atstovai diskusijų metu lyg ir laikėsi vidurio.

Balsuojant pirmąjį statuto pakeitimo siūlymą, — padidinti

Tarybos direktorių skaičių iš 34 į 46, — išryškėjo Tarybą sudarančių srovių pažiūros į reformą, kai už padidinimą (slaptu balsavimu) pasisakė 17 ir prieš 14. Vadinasi, už padidinimą balsavo sandariečiai. Padėtis savotiška: neabejotina dauguma siekia reformos, bet ji negali formaliai įvykti, nes negalima sudaryti 2/3 daugumos, kurią numato statutas jo nuostatomis keisti.

Aišku, reformos klausimų

ISTEIGTA TAUTINĖS SĄJUNGOS RYTŲ APYGARDĄ

STEIGIMO IŠKILMINGAS AKTAS. — V. RASTENIO PASKAITA "TAUTININKAI IR LIBERALIZMAS". — L. VIRBICKO ŽODIS APIE GRUODŽIO 17-JĄ. — S-GOS PIRM. INŽ. E. BARTKAUS ŽODIS. — DISKUSIJOS IR VAISĖS.

EMILIJĄ ČEKIENĘ

Gruodžio 13 d., Liet. Piliečių Klube, Brooklyne, įvyko neeilinė ALT S-gos šventė, kurioje dar neseniai susidariusio organizacinio komiteto pradėta iniciatyva organizuoti ALTS Rytų Apygardą New York'e, jau įgyvendinta ir įsteigta.

Ši iškilminga steigimo akta, į kurią atvyko S-gos pirm. inž. Eugenijus Bartkus iš Chicago, visų 6-ųjų apygardų sudarančių skyrių pirmininkai: Philadelphia J. Česonis, Waterburio M. Gureckas, Elizabetho B. Vyliaudas, Newarko A. Trečiokas ir New Yorko 11-jo V. Abraitis, 1-jo sk. S. Gudas.

Atidare ir pravedė apygardos steigimo organizacinio komiteto pirm. Vytautas Abraitis, pa-

kviestas solistę V. Jonuškaitę sugiedoti Amerikos ir Lietuvos Himnus.

Vienas iš steigimo iniciatorių, S. Gudas apibūdino, kokios priežastys vertė tokią rytų apygardą įkurti. Būtent, vieningos nuomonės išlaikymas bendruose lietuvių organizacijų reikaluose, skyrių remimas vienas kito darbu, o ir artiesnio susipažinimo vienos ideologijos žmonių. Faktiškai toks steigimas jau įvykdytas atskirais posėdžiais, susirašinėjimais bei pasikalbėjimais, — sakė jis, o šiandien yra tik formalus jos įteisinimas, centro valdybos patvirtinimas.

M. Gureckas pranešė, jog iki šiol Waterburio skyrius priklausęs Bostonui, pereina į šią New

Žiemos šalčiai ir gilus sniegas kankina daugelį JAV sričių. Vaizdas iš Niagara Falls, N. Y.

sprendimas balsavimu nebūtų buvęs laimingas pačiai tarybai, nes tik dėl formalumų pralaimėjusi dauguma vargu ar būtų galėjusi likti nuosirdi Tarybos rėmėja ir ypač jos darbo dalyvė. Atrodo, ši pavojaus suvokė abi šalys ir ryžosi ieškoti išeities. Derybų metu "konservatoriai" nusileido "reformatoriams", o "reformatoriai" "konservatoriams". Tuo būdu pavyko susitarti. Sudaryta sudaryti Amerikos Lietuvių Tarybos Centro Valdybą, į kurią, be vykdomojo komiteto narių, įeis dar keturi nariai — po vieną nuo kiekvienos srovės, ir išdo giobėjus išjungti iš Tarybos direktoriato, padarant juos kontrolės institucija.

Šis susitarimas yra laikinis — tik vieneriems metams, be to, kiti reformos klausimai lieka neišspręsti.

Suprantama, ateityje teks siekti gilesnės reformos, kuri Tarybos darbo veikimą įstatytų į platų lietuvių visuomenės kelią, reikės įtikinti "konservatorius", kad Tarybos veikla yra visų Amerikos lietuvių teisė ir pareiga, o ne kelių žmonių užuovėja ir tuščias didžiavimas.

Yorko apygardą, tikėdamasis, jog dėl trumpesnio nuotolio bendra veikla bus sėkmingesnė, kuri paskutiniu laiku buvo žymiai išjudinta S-gos vadovavimą perėmus judriam pirm. inž. Eug. Bartkui. Jo pagedavimu jau vykdomas ir Hartfordo skyriaus steigimas.

J. Česonis iš Philadelphijos pabrėžė, jog jų skyrius turi 84 narius, yra veiklus ir tikisi, kad toks apsiungimas dar daugiau sustiprins darbą.

Inž. Dilis ir B. Vyliaudas sveikino iniciatorius, kad idėjos, dar tik prieš keletą savaitę kilusios, jau įgyvendintos.

Inž. Eug. Bartkus, ALT S-gos pirm., savo žodyje priminė, jog šis užsimojimas steigti apygardą beveik jau yra įvykęs nuo pat tautinio kongreso, o šiandien yra tik to steigimo akto pasirašymas. Centras šiai iniciatyvai mieliai pritaria. Teorinis jos steigimas nėra labai sunkus, tačiau po to užgrius eilė darbų, kurių, matau jūs nevengiat. S-ga tik tada gyvuos, kai pilnai išvystys politinę veiklą ir ten, kur jos dar nėra. Ši rajoninė vadovybė bus nemaža talka centrui, kuris iki šiol turėjo tartis su kiekvienu skyriu atskirai. Apygarda, apjungusi 6-is skyrius galės daugiau nuveikti visose srityse, išdiskutuoti minėjimų, švenčių rengimo ir jaunimo ateities opų klausimą, kuriam labai reikalinga stiprus moralinis ir materialinis užnagaris.

Darbu atsiras, — kalbėjo pirm. — reikia tik džiaugtis, kad mums netrūksta dirbančių, kurie ateina, rūpinamasi nutraukdami brangų laiką nuo savo poilsio, šeimoms. Šiuo apsiungimu jūs dar daugiau pasiryžtat to laiko aukoti, todėl sveikinu ir linkiu gerą vėją, — baigė pirm. Eugenijus Bartkus, kviesdamas visus nedelsiant pareikšti savo nuomonę dėl S-gos ruošiamo ateinančių pavasarį dešimtmečio, atsakant į išsiuntintą anketą.

Į ALT S-gos Rytų Apygardos valdybą išrinkti: Stasys Gudas — pirm., J. Česonis, M. Gureckas, A. Senikas, A. Sodaitis, A. Trečiokas ir B. Vyliaudas. (Perkelta į 7 psl.)

VISAM PASAULY

• NATO pakto konferencija Paryžiuje parėmė trijų didžiųjų valstybių anksčiau paskelbtą nuostatą pasilikti Berlyne ir išreikšė pagedavimą siekti susitarimo su rusais visos Vokietijos klausimu, įskaitant ir Vokietijos sujungimo problemą. Konferencijos komunikate pabrėžiama, kad sovietų pastangos nutraukti Berlyno okupaciją reikštų "taikos pagrindų griovimą", ir Maskva įspėjama, kad tolesni rusų bandymai įgyvendinti skelbtuosius planus "baigtis nelaime". JAV valst. sekr. Dulles konferencijoje pareiškė savo įsitikinimą, kad rusai nerizikuosią pradėti karo dėl Berlyno.

• Maocetungas pasitrauks iš savo posto ateinančių mėnesį, — patvirtino Peipingas nacionalistų paskelbtus spėjimus. Komunistinės Kinijos revoliucijos tėvas, kaip sakoma Peipingo pranešime, tai padarysias, norėdamas "pasišvęsti dar svarbesniems užduotims". Iš to daroma išvada, kad jis ir toliau liksis Kinijos komunistų partijos "bosu". Nacionalistų šaltiniai ta proga pastebi, kad Maocetungo galia po to vis dėlto sumažėsianti.

Peipingas dar nepaskelbė, kas numatomas Maocetungo įpėdiniu. Vakaruose spėjama apie du kandidatus: 72 m. maršalą Chuteh ir partijos reikalų vedėją Liu Shaochi.

Iš Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimo. Tautinės Sąjungos atstovai su Amerikos Balso lietuviškojo skyriaus viršininku K. Jurgėla. Iš kairės: B. Nemickas, J. Jurkūnas, J. Bartkus, E. Bartkus, T. Blinstrubas, S. Biežis, K. Jurgėla ir J. Dauparas.

NUSIVYLIMO IR NEVILTIES KRAŠTAS

Kaip atrodo Budapeštas, praėjus dvejim metams po sukilimo

Nuo Vengrijos sukilimo praėjo dveji metai. Kaip šiandien atrodo gyvenimas tame nelaimingame krašte, kurio vardas anomis dienomis buvo be pertraukos linksnuojamas visame pasaulyje? Sveicary korespondentas Kurt Gratz, kuris neseniai turėjo progos ten lankytis, pasakoja:

Su nusteblimu teko konstatuoti, kad Budapešto gyventojai ir šiandien dar tebėra geriau apsiengę, negu Rusijoje, Lenkijoje ir Rumunijoje. Tačiau tai tik iš paviršiaus. Atsitiktinai man te-

Varšuvos diplomatinioose sluoksniuose pastebima, kad Mao pasitraukimas nūdžiuginęs Chruščiovą, nes dabar jam nereikia būkštauti, kad Mao galės pradėti kitą avantiūrą Tol. Rytuose tuo metu, kai Chruščiovas ruošia krizę Berlyne.

Komunistinės Kinijos artillerija nebeapšaudė Quemoy salų jau ketvirtą savaitę.

• Rusija apkaltino amerikiečius, kad jų karinis lėktuvas apšaudęs sovietinius naikintuvus virš Ventpils, Latvijoje, lapkričio 7 ar 8 d. JAV valst. dep'tas sako, kad sovietai "susapnavę" incidentą, o protestu greičiausiai norima nukreipti dėmesį nuo JAV notos, kurioje buvo reikalaujama žinių apie likimą 11 amerikiečių lakūnų, priverstina nutupdytų sovietinėje Armenijoje rugsėjo mėnesį.

VILTIES DRAUGLIOS VALDYBOS POSĖDIS

Įvyksta ši šeštadienį Clevelande. Į jį atvyksta Tautinės Sąjungos pirmininkas E. Bartkus ir Tautinės Sąjungos vicepirmininkas J. Paplėnas, tvarką spaudos reikalus.

Posėdyje bus aptarta tolimesnis Dirvos leidimas.

STUDENTAI ĮSTEIGĖ LITUANISTIKOS STIPENDIJĄ

Lietuvių Studentų Sąjunga JAV skelbia negražinamą 500 dolerių stipendiją studentui, kuris studijuos lituanistiką, kaip pagrindinį dalyką bet kuriame JAV universitete ar tolygioje aukštojoje mokykloje.

Stipendiją sudaryta dėka Lietuvių Studentų šalpos Fondo (350 dol.) ir mielių jaunimo rėmėjų bei mūsų kultūros puoselėtojų, gerb. čekagiečių A. Draugėlenės, B. Draugelio, K. Kriaučiūno, J. Plaušinaičio ir O. Talašenės (150 dol.).

Suinteresuotieji prašomi kreiptis į JAV Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybą šiuo adresu: Adomas Mickevičius, 1546 N. La Salle St., Chicago 10, Ill.

JAV Liet. Stud. S-ga

ko pakliūti į pirtį-baseiną. Budapešto moterys, kurios visais laikais buvo pagarsėjusios elegantišku apsiengimu ir dideliu dėmesio kreipimu į drabužius, ten dėvėjo tokius senoviškus ir sulopytus maldybos kostiumus, kad Vakaruose jokia moteris jų neimtų į rankas.

Nuomų, tramvajų, kinų ir teatrų bilietų kainos, palyginti, yra žemos. Kasdienis maistas, kaip duona, mėsa ir vaisiai, kaštuoja maždaug tiek pat, kaip ir Vakaruose. Tačiau visa, kas ateina iš užsienio, yra nepaprastai brangu. Anglų ir prancūzų tekstilė, pavyzdžiui, kaštuoja du ar tris kartus brangiau, negu Vakaruose, vengrų taip mėgstama kava — 800 forintų už kilogramą — reiškia, kad vengras darbininkas už mėnesinį 800-1200 forintų uždarbį tegali nusipirkti du-tris kilogramus kavos!

Bendras įspūdis: Vengrijoje nebadaujama ir nevaikštoma apdrisus, tačiau tūkstančiai kasdienių pigių smulkmenų, kurios Vakaruose laikomos savaime suprantamais reikmenimis, čia yra nepaprastai brangios, jų krautuvisė arba visai nėra arba tėra tik labai blogos kokybės.

Juodoji rinka Rytų bloko valstybėse

Vakaruose daugumas galvoja, kad sovietinių satelitų kraštų ūkį esąs labai smarkiai suvienodintas ir sudaro vientisą ūkinį bloką. Iš tikrųjų atskiri kraštai sudaro atskirus pasaulius. Tulos prekės, kurių viename krašte esama užtenkamai ir jų kainos žemos, kaimyninėje valstybėje tegausamos tik juodojoje rinkoje labai išpūstomis kainomis.

Štai pavyzdys: nupirkus Vengrijoje už 100 forintų, tai Vengrijoje už 450 forintų, Čekoslovakijoje jį galima parduoti už 400 kronų. Už tą sumą ten gaunami 6 siloniniai marškiniai (silonas yra čekoslovakijojeki nylono versija). Vengrijoje už tokių marškinių, kurių krautuvisė negalima gauti, mokama po 250 forintų. Tuo būdu už visus 6 marškinius susidarys 1500 forintų. O jei Čekoslovakijoje už tuos 400 kronų nupirksi 100 nosinių, tai Vengrijoje už jas bus galima gauti net 1800 forintų. Net ir maitą mokant, galima gerai uždirbti, nes geležinkeliai taip pat gana pigūs. Čekai iš savo pusės Budapešte perka megstinius, vyną, dešrą ir kailinius.

Tačiau vidutiniam vengrui yra visiškai neįmanoma gauti leidimo į Vakarų valstybes, ir labai sunku patekti į kitą komunistinį kraštą. Keliauti į Rytų Vokietiją, kur tuo pačiu galima patekti į Vakarų Berlyną ir pasiekti laisvę, teleidžiama tik vienai šeimai.

pusei. Tačiau Rytinėje Vokietijoje įsigytą kamerą čia galima parduoti už trigubą kainą.

Net pačioje Vengrijoje nėra galima taip jau laisvai keliauti. Kelionei į Austrijos pasienį reikalingas leidimas, kuris teduodamas tik tarnybiniams reikalais arba giminėms pakvietus (giminės tuo atveju prisiima atsakomybę, kad leistas asmuo grįš atgal). Pati siena labai stipriai saugoma: sargybų bokštai su prožektoriais ir kulkosvaizdžiais, spygliuotų vielų užtvaros ir minų laukai — ne be reikalo žmonių jausmams.

Visuotinis nusivylimas

Ką vengrai po dviejų metų galvoja apie "tuos įvykius" (išsireiškia "kontrarevoliucija" vartoja tik komunistai, apie "revoliuciją" kalbėti yra pavojinga, todėl žmonės sako: "tie įvykiai"). Eilinis vengras, tebėra paskendęs beviltiškume ir nusivilyme Vakaruose, kurie neatėjo pagalbon, kai buvo sukelto laisvės viltys. Ir visi bandymai jam išaiškinti, kodėl Vakarai neatėjo pagalbon, tebelaikomi išsiskindėjimais.

Nusivylimas kyla iš bejėgiškumo jausmo. Eilinis vengras negali pakeisti savo likimo. Jis be atsilabinėjimų ir murnėjimo vykdo tai, ką režimas įsako. Tuo paaiškinamas faktas, kad apie Imre Nagy ir gen. Pal Maletier nužudymą, kuris giliai sukrėtė kiekvieną vengrą, niekas nekalba.

Rytojaus netikrumas atsispindi fakte, kad niekas netaupo pinigų. Kam juos nešti į banką? Kitą savaitę galbūt jie jau bus beverčiai ar konfiskuoti. Todėl kiekvienas forintas skubiai išleidžiamas, mokant astronomines kainas už pajėgiamą įsigyti daiktą.

Maskuojami sukilimo pėdsakai

Keliaudamas pagrindinėmis Budapešto gatvėmis, kur vyko pačios didžiosios kautynės, nepastebėsi prieš dvejus metus vykusio sukilimo pėdsakų. Atsodinti medžiai, atnaujinti namai. Vyriausybė buvo įsikiusi, kad kiekvienas namas būtų taip atstatytas, kad atgautų savo pirmykštę išvaizdą. Tokio įsakymo įsėkoje buvo nereikalingai išmestos didelės pinigų sumos, nes ornamentų atstatymas pareikalavo daug darbo laiko ir išlaidų. O šalutinėse gatvėse dar ir dabar tebestovi išgrauti ir sudaužytomis sienomis namai, nes jiems atremontuoti neįsteko lėšų, o Vengrijos ūkio būklė labai sunki.

Idomu yra pasižvalgyti po Budapeštą, pamatyti vietas, kuriose vyko žūtbūtinė kova dėl laisvės, tačiau laisvai teatsikvepi tik tada, kai pakyla pasienio sargybų užtvaros ir atsiduri kitoje sienos pusėje. Tik tada pagyvėja ir visi bendrakeleiviai, lig šiol buvę toki tylūs ir nervingi. Tik tada suvoki, ką laisvė ir demokracija iš tikrųjų reiškia.

DIRVA

THE FIELD

Published twice-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIS, Inc. (Non-profit), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.

Editor: Balys Gaidžiūnas. Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio. Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915. Single copy — 10 cents.

Du kart savaitinis, leidžiamas VILTIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išleista Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio. Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Isteigtas 1915 metais. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA: P. Bastys (Toronto), E. Cekienė (Woodhaven), A. Musteikis (Detroit), R. Mieželis (Chicago), J. P. Palukaitis (Cleveland), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Esame paskelbę naujų Dirvos skaitytojų teikimo vėjų. Ir iki šio laiko, praėjus dviem savaitėms, dar negalime džiaugtis tos tautos daviniais. Tik tik pajudėta. Gauti nauji skaitytojai dar ne dvidešimties neprasko, o dviejų savaitžių jau nėra. Tiesa, esame gavę nemažų tautos pažadų, bet pažadai dar nėra darbo vaisiai. Būtinai reikia tuos pažadus nedelsiant įvykdyti, kad tauta pavyktų.

Vykdam taktą, esame gavę keletą labai būdingų laišku. Jie pilnai nusako dabartines lietuvių nuotaikas. Vieni iš jų ne tik lietuvių reikalais sielojasi, bet ir viską daro, kad ji ne tik šiame krašte nesilpnėtų, bet dar ir augtų. Kiti — jau tikri pavėjui einantieji vaikai. Jiems jau labai maža kas rūpi, o ir vieno lietuviško laikraščio jau jiems per daug.

Dirvos bičiulis J. Glinskis, iš Chicagos, mums atsiuntė \$20.00 prenumeratos mokesčio ir drebanti ranka rašytą laiška. Tame laiške jis sako: "Prailginkit Dirvos siuntimą. Nežinau, ar ilgaai skaitysiu. Senatvė verčia kada nors pabaigti visokius skaitymus, bet norai tebėra dideli su Dirva niekad nesiskirti..." Ir dabar J. Glinskio prenumerata prailginta iki 1961 metų. Atseit, su Dirva visą amžių pragyvenęs, su ja ir toliau nori likti, nors gyvenimo saulėleidis jau, ir drebanti ranka ant popierio rašo. Bet tos raidės daug mielesnės, negu baltarankių gražus raštas, kurie šiame krašte taip greit paklydo. Ir tam teigimui patvirtinti, štai laiškas iš S. K., gyvenančio Niagara Falls. Jo rašysena tiesi, graži. Jis šiame krašte dar tik naujokas, bet rašo: "Dėkui už siųstą Jūsų laikraštį susipažinimui, bet aš skaitysiu tą patį savaitinį. Jūsų dabar išleista du kart per savaitę, gal greit bus ir dienraštis, o tai jau man per daug, nes tokiems ilgams skaitymams laiko neturiu".

Prie šių dviejų laišku platesnių paaiškinimų nereikia. Nesvarbu, kad jie gauti Dirvos redakcijoj, bet jie labai būdingi ir kitiems laikraščiams. Iš asmeniškų susirašinėjimų su kitų laikraščių redaktoriais žinau, kad ir ten tokios pat žinios. Vieni į lietuvių ir į lietuvišką spausdintą žodį įsikibę laikosi, gi kiti nuo jo bėga ir, tarp svetimųjų pasislėpę, savajai tautai pamažu dingsta.

Dar mes kai kuriais požiūriais atleistume, jei tokius nuo lietuvių pabėgimus atliktų žmonės, kurie savajai tautai mažai skolingi, kurių gyvenimo kely buvo daug vargo ir kurie, jaunystėje svetur iškydę, visą amžių buvo svetimų vėjų kapojami. Bet kai tokius įvykius kuria mūsų mokyti, net daktarų titulais pasipuošę vyrai, apie juos verta ir pakalbėti ir pirštu parodyti.

Štai, prieš kelerius metus vienas lietuvis gydytojas, Lietuvoje išėjęs mokslus, kėlėsi iš didesnio miesto į mažą. Jam pačiam ir redakcijai buvo nepatogu užteiti, tat atsiuntė sūnų su tokiu patvarkymu: užmokėk prenume-

ratą metams į priekį, bet pasakyk, kad į jo naująją gyvenamąją vietą jokio lietuviško laikraščio nebūtų siunčiama. Ir naujo adresu neduok, kad tikrai nieko negalėtų atsiti.

Tokį tėvo įsakymą sūnus išpildė, bet redakcija adresą vistiek sužinojo ir rado galimybės pasiteirauti, ar tikrai ten jokio lietuviško laikraščio neskaityt. Žinios sakė, kad ten nuo lietuvių bėgama visomis keturiomis. Dabar žinau, kad tas gydytojas labai daug uždirba, kad į jokių bendrus lietuviškus parengimus niekur nesilanko, bet kažin, ar po kiek metų, kada ateis senatvės dienos, toks iš mūsų tautos pabėgėlis, nenubrauks savo didžios kvailystės ašaras?

Žinoma, nereikėtų susidaryti įspūdžio, kad tokiu keliu daug pasinešusiųjų. Štai kitas daktaras, R. T., iš Alton, Ill., neseniai tik susipažinęs su Dirva, mums taip rašo: "Prašau mano vardu padėkoti tam anoniminiam mano artimam pažįstamam, kuris rekomendavo man siųsti Dirvą. Ačiū ir jums, kad Dirvą man siunčiate. Dabar siunčiu čekį už 1959 prenumeratą ir iš savo pusės noriu būti tas anoniminis asmuo, kuris nori Dirvą pasiūlyti ir kitiems asmenims".

CHICAGO

• Balso rengtas koncertas praėjo su didžiausiu pasisekimu. Liko tik keliolika bilietų neparduota. Žmonių buvo apie 1200. Koncerto programą išpildė Toronto lietuvių choras "Varpas", diriguojamas St. Gailevičiaus. Muzikinį koncerto aprašymą "Dirvai" pažadėjo parašyti muzikos kritikas Balys Chomskis.

Po koncerto Jaunimo namuose buvo surengta vakarinė choro dalyviams pagerbti, kurioje dalyvavo apie 300 žmonių. Programos vedėjas buvo Kostas Bružas, kuris savo stilingu žodžiu nuotaikingai nuteikė visus svečius.

• LST Korp! Neo-Lithuania ir Lietuvių Tautinio Akademino Sambūrio rengiamas tradicinis Naujų Metų šventė yra didelio susidomėjimo centre. Nors dar nebuvo išsiuntinėti pakvietimai (buvo skelbta tik Dirvoje), bet jau per 200 žmonių užsisakė stalus. Vietų yra 400 žmonių, šioje Midwest Hotel didžiulėje ir labai puošnioje salėje (6 N. Hamilton Ave. at Madison St., trečiame aukšte). Nors salė talpina žymiai daugiau žmonių, bet norima apsiriboti mažesniu skaičiumi, kad nebūtų perdidelio susigrūdimio, ir svečiai turėtų daugiau vietos šokiams.

Veiks sėkmingai ir gėrimų bufetas.

Vietas galima užsisakyti: **Marquette Park** — Aleksas Siliūnas, 6839 So. Rockwell St., telef. PR. 8-0149; **Brighton Park** — Br. Siliūno krautuvė, 4600 So. Fairfield Ave., LA 3-3698; **Bridgeport** — V. Žukauskas, J. Kärvelio prekybos namai, 3322 So. Halsted St., YA 7-0677.

Prie šio laiško pridėta trys adresai, Dirvą dar iki šiol neskaitysių, gyvenančių atokesnėse nuo didžiųjų lietuvių kolonijų vietose.

Tai vėl du pavyzdžiai, ties kuriais yra ko ir susimąstyti ir pagalvoti. Pagalvoti ypač dabar, kada ateina naujieji metai, ir tenka pasirūpinti, kad per visus 1959 metus turėtume lietuviško dvasinio maisto.

Rengėjai iš anksto atsiprašo tų, kuriems dėl pavėlavimo tekstų atsakyti vietas, nes kaip minėjome, žmonių skaičius yra ribotas.

Korporantai (šeimininkai ir jų svečiai) kviečiami dalyvauti su spalvomis.

• Ignas Daukus, ilgametis Balso veikėjas, paskutiniame šios organizacijos seime išrinktas direktoriumi. Tokio pasiaukojimo ir pasišventimo Balfui, koki parodo Ign. Daukus, yra reta mūsų tarpe. Tai kukli, tolerantiška, bet giliu pavyzdžiu uždeganti asmenybė.

• Stasys Šiaučūnas, buvęs žymus tautininkų veikėjas Lietuvoje, gyvena Chicagoje. Laukiame iš jo vėl aktingos veiklos.

• Inž. Vacys Mažeika, kuris prieš porą metų įsigijo inžinieriaus teises Illinois valstybėje, vėl visa savo energiją, sumanymų įsijungė į tautinį darbą (nors niekada nebuvo išsijungęs) ir dabar visa ryžtumu dirba Korp! Neo-Lithuania, eidamas vicepirmininko pareigas.

• Bernardas Juškus sutiko būti Korp! Neo-Lithuania informacinio leidinio administratoriumi. Dienomis dirbdamas ir vakarais studijuodamas inžinerijos mokslus, suranda laiko ir visuomeniniame darbe. Jam aktyviai talkina jo simpatingoji žmona Severina (buv. Blinstrubaitė, Teodoro Blinstrubo dukterė).

• Kostas Butkus išėjęs į prekybinį kelią su šūkiu mažiau uždirbti, bet daugiau patarnauti savo tautiečiams, ilgai pačių lietuvių buvo nesuprastas ir reikiamai neįvertintas.

Pagaliam jis savo tikslą atsiekė. Prekybą išplėtė, klientai patenkinti ištikimi, kad jo pardavamos prekės geriausios ir kainos žemiausios.

Kostas Butkus pardavinėja aluminijaus langus, duris ir įrengia stiklo ir aluminijaus namo priestatus.

• Dr. Algirda Ramoną pasiekė liūdna žinia, jog po ilgos ligos mirė jo mylimas tėvelis. Su juo kartu lūdė ir jo draugai.

Juozas Butvila

Ar įstoja į VILTIS draugai?

DETROIT

NAUJA TAUTINĖS SĄJUNGOS SKYRIAUS VADOVYBĖ

Parama vargstantiems tautiečiams

Gruodžio 7 d. I. ir K. Šeputų bute įvyko A. L. T. S-gos Detroito skyriaus metinis narių susirinkimas, kuris išklauses senos valdybos pirm. inž. J. Gaizučio praėjusių metų veiklos pranešimą, į naują valdybą išrinko; inž. J. Gaizutį, J. Šostaką, V. Bitėną ir V. Vaičiūną; į rev. komisiją: inž. A. Petravičių ir St. Orentą, abu iš Lansing, Mich.

Susirinkimas gyvai diskutavo ir sprendė visą eilę aktualių ir su skyriaus veikla susijusių klausimų, kuriuos svarstant aktyviai dalyvavo: A. Gilvydis, V. Šarka, A. Musteikis, St. Orentas, L. Bulgars ir kiti. Buvo pasisakyta už didesnę paramą bei talką tautinei spaudai ir išreikštas pageidavimas, kad 1959 m. numatytas sušaukti Tautinės S-gos suvažiavimas įvyktų Detroito. Didelį susidomėjimą narių tarpe sukėlė skyriaus nuosavų namų įsigijimo klausimas, tačiau jo sprendimas atidėtas vėlesniam laikui.

Susirinkime buvo prisiminti ir paramos reikalingi mūsų tautiečiai, kuriems didžioji nevilty ir maža auka gali būti labai reikalinga. Lietuvoje vargstantiems nepriklausomybės kovų kariams invalidams surinkta — \$17.00 ir Gautingeno džiovininkų sanatorijoje esantiems mūsų šeimos nariams — \$16.00.

Penki skyriaus nariai užsiskė žurnalą "Margutis". Po susirinkimo visi buvo pakviesti ponų paruoštomis vaišėmis, kurias įdomiai ir su sąmojumu pravėdė A. Gilvydis. Jų metu taip pat buvo visa eilė kalbėtojų, o pöčė Marija Sims ir Liudas Vismantas paskaitė savo naujausių eilėraščių. Naujai skyriaus valdybai palinkėta geriausios sėkmės.

V. G.

NAUJAS DIRVOS

ADRESAS

6907 Superior Ave.,

Cleveland 3, Ohio

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

TRUCK DRIVERS UNION LOCAL NO. 407

WILLIAM J. WELCH, SEC'Y-TREAS.

2070 East 22nd Street

HOLIDAY GREETINGS

To Our Friends and Patrons

UNITED PROVISION

CLEVELAND and COLUMBUS, OHIO

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

GEO. H. PLANTE

General Agency

REPRESENTING

THE JOHN HANCOCK MUTUAL LIFE
INSURANCE CO.

2829 Euclid Ave.

MA 1-3360

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

JUDGE JOHN J. MAHON

COMMON PLEAS COURT

BEST WISHES

PIONEER LINEN SUPPLY CO.

MAURICE MASCHKE, JR. - President

3611 Payne Avenue

HE 1-0035

GREETINGS and BEST WISHES

To the Lithuanian People

USHER WASTE OIL SERVICE

2171 West 3rd St.

TO 1-1907

GREETINGS and BEST WISHES

from

ANTHONY CARLIN CO.

230 HANNA BLDG.

PR 1-3302

KALĖDŲ LAIKOTARPY KRAUTUVES ATIDARYTOS NUO PIRMADIENIO IKI PENKTADIENIO
DOWNTOWN 9:30 A. M. iki 9 P. M. — HEIGHTS 9:30 A. M. iki 9:30 P. M.

the MAY co's 2 BASEMENT stores
DOWNTOWN—PUBLIC SQUARE ON THE HEIGHTS—CEDAR CENTER

OHIO DIDŽIAUSIAS DOVANŲ CENTRAS

EAGLE ŽENKLAI IŠPLEČIA JŪSŲ DOVANŲ
BIUDŽETĄ

Prabangaus žaltumo Kalėdinės dovanos!

BAN-LON

Textured siūlų

MOCK-FASHIONED

MEGSTUKAI

Slipon stiliaus

(Style 389)

2.99

Cardigan stiliaus

(Style 1389)

3.99

Užsakymai paštu ir telefonu
pildomi... Šauk CHerry 1-3000

The May Co.'s Basement
Sportswear Department
Downtown and On the Heights

The Slipon

Gražus trumpu rankovių slipon megstukas — tokia puiki dovana. Lilac, baltos, juodos, mint, aqua, melon, mėlynos, beige ar strawberry spalvų.

The Cardigan

Ilgu rankovių, prieky susiegiojamas, gali būti derinamas su atitinkamu sliponu, ar nešiojamas vienas arba su blizskute. Tu pačių spalvų, kaip ir slipon.

FILMAS — NAUJOJI MENO ŠAKA

KA SAKO FILMŲ PRIEŠININKAI. — PIGAUS PASILINKS-
MINIMO FILMAI IR KITŲ SRIČIŲ MENININKŲ GAMINAMI
KURINIAI TIK PASIPINIGAVIMO TIKSLAIS. — MENO FIL-
MAI YRA GARSŲ, VAIZDŲ IR FILOSOFIJOS SINTEZĖ

POVILAS JASIUKONIS

Yra žmonių, ir meno filosofų tarpe, kurie filmą vadina pigiu pasilinksminimo menu ir sugestijuoja, jog filmas yra katastrofa, kuri graso mūsų laikų visuomenėi. Jie labai norėtų, kad kino teatrai užsidarytų. Tik, aišku, neturi vilties, kad tai įvyks. Jie sako, kad filmas yra perpildyti meilės istorijom ir seksualizmu, ir joks filmas negali pasisekti be meilės temos. Jie sako, jog filmą vadinti menu yra klaidinga, nes jame vaizduojamas netikras gyvenimas ir juom bandoma žiūrovuose sukelti svetimus jausmus, kad jie pasijustų tokiais, kokie iš tikrųjų nėra...

Toks jų nepalankumas kino filmams greičiausia kyla iš nusivylimo gyvenimu, priešingumo bet kuriai galvojimo pažangai, iš stokos gilesnio ir objektyvesnio nagrinėjimo. Jie apie filmus kalba tik bendratim ir jiems išreiškia tiesioginę neapykantą.

Gali būti, kad tokie žmonės patys turi meniškų palinkimų, bet niekad neturėjo progos jų tikrai išvystyti, laikydamiesi senų tradicijų, neduodančių vietos naujoms meno formoms. O galbūt kraštuose, kuriuose tie žmonės gyvena, nesugebama sukurti meniškų filmų, mat, filmas nėra neturtingo menininko medžiaga. Sutinku, yra nemažai filmų, kurie nėra užsipelnę meno kūrinių vardo, ir jų gamintojai niekad ir nemanė jų tokiais pavadinti. Šie yra mažakainiai filmai, kurių tikslas yra tiksliai patenkinti tam tikrą žiūrovų grupę ir padaryti pinigą.

Daugelis nustebtų sužinoję skaičių tų žiūrovų, kurie tik ir tenori pigaus pasilinksminimo. Filmai, pritaikyti šiems žmonėms, yra didžiausi pinigų atnešėjai, ir tai yra vienintelė priežastis, kodėl tokie filmai yra statomi. Tas pats gali būti pritaikyta ir kitoms meno sritims, kuriose taip pat nustojama meniškos vertės, jei jų dirbiniai gaminami tiksliai pasipinigavimo tikslais.

Yra filmų, kurie pritaikomi mokslui, informacijai ir propagandai. Šie retai turi ką bendro su menu. Kartais, betgi, ir tokie filmai gali tapti meno kūriniiais, jei jų kūrėjai į juos įdėda visą savo širdį ir sąžiningai bei tiksliai juose išreiškia savo jausmus.

Kai kurie filmai kalba apie meną, bet tai nebūtinai juos padaro meno kūrinius. Žinomiausia filmų grupė atstovauja teatrinis filmus, kurie matomi didžiausio žiūrovų skaičiaus. Jie gali tapti meno kūriniiais priklausomai nuo statytojų tikslo ar visų menininkų, kurie dalyvauja jų pastatyme, nagingumo ir sugebėjimo išreikšti tikruosius savo jausmus. Nuo to priklauso, ar filmas taps geras ar blogas meno kūrinys.

Oxfordo filosofijos profesorius Collingwoodas minėtoje knygoje rašo apie menininkų bendradarbiavimo svarbą. Bendradarbiavimą tarp veikalo autoriaus ir aktorius — aktorius ir žiūrovų. Jis rašo, jog tarp tų trijų faktorių turi būti artimas santykis, kitaip komunikacija ir tikslus išsireiškimas nėra įmanomi. Jei nėra komunikacijos — nėra ir meno kūrinio, nes menas yra kalba, kuri yra aiškiai suprantama. Collingwoodas pažymi, kad filmuose aktorius ir žiūrovai neturi jokio sąryšio, tad čia bet koks bendradarbiavimas nėra įmanomas.

Nors ir nenorėdamas mokytam žmogui prieštarauti, turiu pasakyti, kad jis tik iš dalies teisingas.

Tiesa, filmų aktorius neturi jokios galimybės savo vaidyboje vadovautis žiūrovų reakcijom, nes jis jų niekad vaidindamas nemato. Tačiau geram aktoriui

ir nereikia būti nuolatiniam kontakte su žiūrovais, kad tinkamai savo jausmus išreikštų. Jei jis nori, jis gali savo vaidybos efektingumą tarp žiūrovų pastudijuoti tada, kada filmas pirmą kartą rodomas teatre. Ir tokiu būdu pastebėti, ar jis išreiškė tikruosius savo jausmus.

Dailininkas, kada jis tapo paveikslu, niekad sau už nugaros nepasistatys būrio žiūrovų ir, laiks nuo laiko jiems į veidą pasižiūrėjęs, nustatys, kaip taisyti savo kūrinį.

Visai netaip yra kuriami meno kūriniai. Jeigu Collingwoodas turėjo mintyje bendradarbiavimą ne minėta prasme, štai kitas į tai požiūris: Jei "bendradarbiavimas" turėjo reikšti žiūrovų psichinį atstumą, ar ekrane rodomų įvykių pergyvenimo laipsnį, tai ir čia profesorius klydo, kada jis sakė, jog filme negali būti jokio bendradarbiavimo tarp vaidintojų ir žiūrovų.

Pietų Kalifornijos Universitete ir kitose aukštojo mokslo įstaigose buvo praversti eksperimentai, tiesioginiai surišti su šiuo klausimu, ir buvo rasta, jog filmai aiškiai paveikia žiūrovus. Rodomų įvykių pergyvenimo laipsnis buvo skirtingas įvairiose grupėse ir paskiruose asmenyse, priklausomai nuo jų vystymosi aplinkos ir išsilavinimo. Buvo rasta, jog žiūrovai verkė, juokėsi, išreiškė baime, džiaugsmą ir daugybę kitokių jausmų filmo demonstravimo metu.

Tie jausmai buvo tie patys kiekvienoje eksperimentinėje žiūrovų grupėje ekrane vaizduojant tuos pačius įvykius. Tai aiškiai įrodo, kad tarp veiksmo ekrane ir žiūrovo vyksta bendradarbiavimas. Jeigu yra sąryšis, reiškia, yra ir komunikacija. Jei yra komunikacija — yra galimybių filmams tapti meno kūriniiais.

Laikui bėgant filminė priemonė ar medžiaga nuolatos gerėja, o tas visada prisideda prie suprantamesnės komunikacijos.

Iki šiol mes pagrįdė svarstėme dramatinis arba teatrinis filmus. Kaip jau minėta, yra ir kitokių filmų rūšių, tarp kurių yra ir taip vadinami "meno" filmai. Ši grupė susideda iš filmų, daugumoje neilgų, kurie šia medžiaga naudojami grynai meno sumetimais. Jie kartais vadinami eksperimentiniais filmais, nes žmonės, kurie juos gamina, eksperimentuoja su ta nauja medžiaga ir iš jos bando išgauti tą charakteristiką, kuriai ji yra geriausiai tinkama kuriant meno kūrinį. Meno kūriniui sukurti reikia menininko ar keletos menininkų, kurie yra pakankamai patyrę su filmine priemone. Tik nagingas menininkas gali sėkmingai perduoti savo jausmus ir tokiu būdu sukurti meno kūrinį. Filmas yra gera medžiaga išsireiškimui, nes joje galima užfiksuoti ne tik spalvas ir žmonių išraišką, bet taip pat ir judesį. Keičiančios šviesos formos, judančios linijos ir daugybė specialių efektų gali aiškiai išreikšti jausmus ir žiūrovams daug pasakyti.

Aukščiausias taškas, kurį menas yra pasiekęs savo fantazija, komplikuoatame turtingume ir svarbume yra atstovaujamas, mano nuomone, Shakespearo tragedijomis. Tat naudodami aukščiausia mums prieinamą lygį, be kompromiso klausime: "Ar filminė priemonė, kiek mes galime išnagrinėti jos galimybes, gali išsivystyti iki shakespeareinio lygio?"

Neturiu abejonių, kad filmas turi galimybių tokiems išsivystymams — ir gal net daugiau. Judesį naudojime glūdi tam tikras poetinis šaltinis, kuris ligi šiol dar mažai buvo paliestas. Žinau, kad tai yra aukšti reikalavimai, bet jie savo pradą rado ne manyje. "Dabar, kai esu užbaigęs "Dezertyrą", rašė garsus filmų režisiorius Pudovkinas 1933 metais, "esu tikras, kad garsinis filmas savo galimybėmis yra ateities menas... tai yra kiekvieno ir visu elementu sintezė — garsu, vaizdu, filosofijos; tai yra proga atvaizduoti pasaulį visose savo linijose ir šėšeliuose į naują meno formą, kuri yra pasisėkusi ir kuri perviršys visus senesnius menus, nes tai yra viska viršijanti priemonė, kurioje mes galime išreikšti šiandieną ir rytoj". Prie tos minties priside-

TIK LAISVA EUROPA GALI GARANTUOTI PASTOVIĄ TAIKĄ

PJT paminėjo žmogaus teisių deklaracijos dešimtmetį

Visuotinės Žmogaus Teisių deklaracijos paskelbimo dešimtmetį minint, PJT Socialinė Komisija išleido brošiūrą "Denial of Human Rights in Eastern Europe". Joje nurodoma žmogaus teisių būklė pavergtuosiuose kraštuose, pateikiama daug pavyzdžių apie tos teisės paneigimą. Brošiūra paskleista tarp JT delegatų ir angliškai kalbančiam pasauliui.

Socialinės Komisijos pranešimą PJT Seimo posėdžiuose žodžiu papildė visa eilė PJT delegatų. Lietuvos delegacijos vardu pasisakė Dr. B. Nemickas.

PJT seimo posėdžius aplankė ir tarė padėtinimo žodį eilė garbingų svečių: JAV senatoriai — B. Hickenlooper ir K. B. Keating, kongresmanai — H. S. Reuss, A. M. Bentley, J. V. Lindsay, "Look" redaktorius W. Attwood, Tarptautinės Žmogaus Teisių Lygos pirmininkas, R. N. Baldwin, IRC pirmininkas A. B. Duke.

Raštu ir telegramomis savo pareiškimus PJT Seimui ta proga atsiuntė buv. JAV Prezidentas H. Hoover, Viceprezidentas R. M. Nixon, New Yorko gubernatoriaus A. Harriman, išrinktas New Yorko Gub. N. Rockefeller, New Yorko burmistras R. Wagner, JAV delegatė Jungti-

da garsus filmų režisiorius ir filminės redakcijos pionierius Eisensteinas: "Filmo perspektyvos ir galimybės yra neribotos. Aš esu giliai įsitikinęs, kad tas galimybės mes esame dar tik vos pasiekę".

Filmai gali būti meno kūriniais, jei tokiais jie yra numatomi būti. Drobė, teptukai ir dažai yra dailininko išraiškos priemonė. Plaktukas, kaltas ir akmuo priklauso skulptoriui. Žodžiai ir plunksna — rašytojui. Muzikiniai instrumentai — kompozitoriui. O visa tai sujungus ir dar pridėjus dėžę filminės medžiagos, jau priklauso meninio filmo kūrėjui. Filmo menas jau yra čia, ir jis pasiliks tarp mūsų.

(Pabaiga)

nėse Tautose ir JT Žmogaus Teisių Komisijoje — O. B. Lords, JAV delegatas JTautose — kongresmanas G. M. Harrison, Valsybės D-to Europos Skyriaus viršininkas F. D. Kohler, buv. Valst. Sekretoriaus pavaduotojas A. A. Berle, Europos Seimo pirmininkas F. Debousse, New Jersey ir Maine gubernatoriai, Kongreso daugumos ir mažumos lyderiai, senatorius P. Douglas.

Ryšium su Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos dešimtmečiu priimtoji PJT Seimo rezoliucija reikalauja, kad laisvojo pasaulio valstybės susirūpintų žmogaus teisių padėtimi Sovietų pavergtuose kraštuose, kad skubintų Jungtinėse Tautose priimti Žmogaus Teisių Konvenciją ir kad taiką atremtų į žmogaus teisių vykdymą.

Su žmogaus teisėmis Sovietų pavergtuose kraštuose buvo susieti ir kiti PJT Seimo gruodžio 10-11 posėdžių svarstymai: Rašytoju persekiojimas pavergtuose kraštuose, dabartinė politinė padėtis tuose kraštuose, sovietinė diplomatinė ofenziva dėl Berlyno.

Rašytoju padėti pavergtuose kraštuose nušvietė Dr. Slavik. A. Pomian, ir Vengrijos sukilimo dalvis rašytojas P. Jonaš. Apie dabartinę politinę padėtį okupuotoje Lietuvoje nauiausios medžiagos pateikė V. Rastenis. O Lietuvos Delegacijos pirmininkas V. Sidzikauskas pateikė PJT Seimui Memorandumo projektą NATO nariams (gruodžio mėn. besirenkantiems Paryžiaus) dėl pastarosios Sovietų diplomatinės ofenzivos, sukėlusios itampa Berlyne. Memorandumas reikalauja Vakarų imtis diplomatinės ofenzivos ir Sovietų iškeltą Berlyno klausimą išplėsti visoms Centro ir Rytu Europos problemoms, reikalaujant Sovietų atsisukti iš pavergtųjų kraštų, nes tik laisva Europa gali garantuoti pasauliui patvarią taiką ir saurumą.

Prieš pradėdamas PJT Seimo posėdžius, prie PJT naktelės, priešais Jungtinių Tautų rūmus, buvo iškeltos navergtųjų kraštų vėliavos ir didžiulis plakatas su rašytojo Pasternako paveikslu ir irėnu:

"1948 Visuotinė Žmogaus Teisių Deklaracija skelbė minties, kalbos ir spaudos laisvę... 1958 Nobelio premijos laureatas Boris Pasternak išprievartaujamas, pavergtosios tautos — nutildytos". Kor.

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

FRANCES P. BOLTON

CONGRESSMAN

22nd District

OUR SINCERE GREETING
and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

JUDGE

MARGARET J. SPELLACY

JUDGE JUVENILE COURT

BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

CHIEF JUSTICE JUDGE
JOHN J. BUSER

GREETINGS and BEST WISHES
To the Lithuanian People

JUDGE JOSEPH STEARNS
OF THE MUNICIPAL COURT

HOLIDAY GREETINGS
JUDGE ALBERT A. WOLDMAN
JUVENILE COURT
WILLIAM A. RUSSELL
BAILIFF

GREETINGS and BEST WISHES
FROM

FRANK S. DAY
COUNTY RECORDER

2000 LAIPS NIAI

STROH'S ALUS YRA VERDAMAS PRIE 2000...
PADARO ŠVIESESNIU, SKANESNIU,
DAUGIAU GAIVINANČIU!

Jums patiks

Stroh's

yra šviesesnis!

Dabar už vietines kainas

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

Stroh's yra Amerikos vienintelis ugnim verdamas alus!

Best Wishes to Our Friends and Patrons

OLESICK REALTY**Realtor**

5546 Pearl Road

TU 4-5200

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

LULLABY SHOPPE, INC

10495 CARNEGIE AVE.

SW. 5-1266

FREE PARKING

GREETINGS and BEST WISHES

NEO MOLD COMPANY

INDUSTRIAL SAND BLASTERS.

2183 EAST 18th STREET

CH 1-2225

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

LENIHAN AND GORTON

ALL FORMS OF INCURANCE

FRANK B. KIRCHNER

2001 Union Commerce Bldg.

TO 1-8989

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

RELYON FURNITURE MOVING & STORAGE CO.

1837 EAST 55th STREET

HE 4-0422

GREETINGS and BEST WISHES

THE LAKESIDE STEEL IMPROVEMENT COMPANY

5418 LAKESIDE AVENUE

HEnderson 1-9100

GREETINGS and BEST WISHES

THE SWEET CLEAN LAUNDRY DRY CLEANING CO.

COMPLETE LAUNDRY SERVICE

Call... EXpress 1-6100

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

NORMAN M. RILEY CO.

FILTER QUEEN DEALER

SALES & SERVICE PICK UP AND DELIVERY

11723 Kinsman Road

LO. 1-8710

APIE 1906 METŲ ĮVYKIUS NAUJAMIESTYJE

Gen. štabo pulkininkas P. ŽILYS

2. Ką apie tuos įvykius rašo Tadas Šurna

1957 m. spalio 2 d. "Naujienose" NN 232 ir 233 tilpo T. Šurnos straipsnis: "1906 metais Naujamiestyje — Atsakymas gen. št. pulk. P. Žiliui ir inž. J. Čiurlui".

Straipsnio pradžioje T. Šurna lyg su nepasitenkinimu, nustebimu ir ironija sako: "Kitas vėl rašo 'Naujienu' 1956 m. gruodžio 24 d. n-ryje, tai gen. št. pulk. P. Žilys".

Po to T. Šurna cituoja iš mano straipsnio:

"Esu panevėžietis, rodos, gerai žinojau ir dar daug prisimenu įvykių iš Panevėžio ir jo apylinkių, bet iki šiol neteko girdėti, kad 1906 m. kuriame dvare apie Naujamiestį darbininkų streiko malsinti būtų buvę išaukti kazokai. Neteko girdėti, kad streiko malsinimo metu būtų buvę nušauti keturi darbininkai, nei apie jų iškilmingas laidojimas."

Teko buvoti Naujamiesčio kapinėse, bet niekados neteko matyti kapinėse kazokų nušautų darbininkų kapų, nei girdėti kalbų apie ką nors panašaus.

Tiesa, tais metais aš tebe buvau perjaunas, todėl nedirstu visai paneigti šio įvykio..."

Tiesiog nesuprantu. Kas čia T. Šurnai galėjo užkliūti? Juo labiau, kad savo straipsnyje jis pats patvirtina:

1) apie kazokus nė negirdėta; 2) šv. Onos atlaidų metu į Naujamiestį buvo prisiūsta 30 pėsčių stražnių tvarkai palaikyti; 3) nušautieji buvo ūkininkai, nieko bendro su dvaro darbininkų streikais neturėjo; 4) viskas įvyko ne dvare streiko metu, o Naujamiesčio miestelyje, šv. Onos atlaidų metu; 5) žuvusiųjų laidojimas buvo iškilmingas ir t.t. Nesuprantu, kuriam reikalui tie patys faktai, apie kuriuos aš rašiau, kartojami ir dar su savotiška ironija mano adresu?

Vėliau T. Šurna primena, ką jis yra rašęs atsiminimuose apie Vilniaus Seimo 50 metų sukaktį 1955 m. "Naujienose" ir "Drauge". Po to sako:

"Gal bus mano pareiga nurodyti kaip tas viskas įvyko. Esu naujamiestietis ir gerai žinau tuos įvykius, kas ir kaip tais metais buvo vykusiama ir ne vien tik Naujamiestyje bet ir visoje Lietuvoje".

Atseit, T. Šurna pristato save skaitytojui, kaip "gerą įvykių žinovą", ir skaitytojas juo turi pilnai pasitikėti. Viskas atrodo logiška, natūralu. T. Šurna tada buvo didelis veikėjas, o aš vaik. Bet T. Šurna, matyti, nepagalvojo, kad jis pasakoja apie tuos įvykius, daugiausia remdamasis gandaiis, o aš remiuosi dokumentais, kuriuos su matęs — skaitęs ir vieno iš tų dokumentų vertiną čia pateikiau.

Ar bereikia aiškinti, ko verti pasakojimai, parenti gandaiis, prieš oficialų dokumentą, kuris sudaro visos bylos sintezę.

Toliau T. Šurna rašo, kaip Naujamiesčio uradnikas krito kardu Petrušoniui per galvą, ir tas krito vietoje, o stražnikas paleido šūvį į Džiugą, ir tas krito vietoje. O kitoje vietoje T. Šurna sako, kad tuo metu, kai prasidėjo šaudymas, jis (T. Šurna) buvo savo namuose ir vaišino svečius. Reikia, tų įvykių T. Šurna nematė, o apie juos girdėjo iš kitų.

Pagal T. Šurnos išvedžiojimus išeina, kad žuvo trys vyrai: Petrušonis, Džiugas ir Žilvytis, ir jie visi trys buvo iškilmingai palaidoti Naujamiesčio kapinėse.

Aš tikrai ir gerai žinau, kad to įvykio metu žuvo ir ketvirtas — tai buvo mano vyriausias brolis Antanas Žilys, ir jis buvo iškilmingai palaidotas Naujamiesčio kapinėse, drauge su kitais dviem žuvusiais, o vieną iš žuvusiųjų giminės-artimieji išsivežė ir palaidojo savo parapijos kapinėse.

Tikrai nuostabi T. Šurnos atmintis ir drąsa rašyti: "gerai žinau tuos įvykius", o iš tikro jis net nežino, kiek žmonių žuvo ir kur jie buvo palaidoti.

Apie protokolą

T. Šurna rašo, kad šv. Onos atlaidų metu jis buvęs savo namuose Naujamiestyje ir, vaišindamas svečius, išgirdęs šūvis. Tai išgirdęs, jis tuojau nubėgęs į kėboniją ir pranešęs kunigams, kad žmonės šauda.

Kunigai tuojau nubėgę prie stražnių viršininko, ir kun. Korzonas, pagriebęs stražnių viršininką už karnieriaus, pradėjęs purtinti kratyti.

Po to kun. Korzonas susišaukęs visus stražnikus, (kurių daugumas, anot T. Šurnos, buvo girti), į vieną kambarį ir pradėjęs klausinėti, kiek kuris turėjęs šovinių ir kiek iššaudęs.

Kiekvienas stražnikas turėjęs po 100 šovinių. Vieni stražnikai buvę iššovę po daugiau, kiti po mažiau šovinių, o kiti nei vieno.

Iš to seka išvada, kad kun. Korzonas labai gerai tvarkė — aiškino viso įvykio reikalus — čia pat nusikaltimo vietoje sušaukė, užsidarė visus į vieną kambarį, patikrino, kiek kuris išleido šovinių, patardė ir surašė protokolą. Geriau pasiegti negalėjo.

Bet kitoje vietoje T. Šurna rašo: "Stražnikai jau buvo dauguma girti ir vaikščiodami po žmones ieškojo priekabių, norėdami sukelti riaušes, kad būtų proga 'kramolą' sutramdyti".

Dabar kyla klausimas, kaip galėjo atsitikti, kad kun. Korzonas purtė stražnių viršininką už karnieriaus, susivarė 30 straž-

nikų į vieną kambarį, juos visus ištardė, surašė protokolą, ir į tą protokolą neįrašė, kad stražnikai buvo girti? T. Šurna rašo, kad jis matęs kaip buvęs pasirašytas protokolą, kas tą protokolą pasirašė, žinąs, kad tas protokolą buvęs pasiūstas gubernatoriui.

Jeigu T. Šurna žinojo ir matė, o kun. Korzonas, tardydamas 30 stražnių, nežinojo ir nematė, kad daugumas jų buvo girti, tai kodėl T. Šurna neįspėjo kun. Korzono ir nepareikalavo tai įrašyti į protokolą?

Juk po to įvykio, žuvusiųjų tėvai ir artimieji ieškojo "tokių gerų liudininkų", kaip T. Šurna, kurie būtų galėję paliudyti, kad dauguma stražnių buvo girti, kaip uradnikas kardu krito į galvą Petrušoniui ir tas krito vietoje negyvas, kaip stražnikas nušovė Džiugą, kaip buvo nušautas Žilvytis.

Jeigu T. Šurna galėjo visa tai paliudyti, tai kodėl jis nedavė savo parodymų ir nenurodė asmenų, kurie galėjo duoti tokius vertingus parodymus?

O kaip galėjo atsitikti, kad viską "gerai žinąs" T. Šurna, iki šiol nežino, kad to įvykio metu Naujamiestyje buvo mirtinai pašautas mano brolis Antanas Žilys ir kad jis buvo palaidotas, drauge su dviem kitais Naujamiesčio kapinėse?

Jeigu T. Šurna tada būtų davęs tokius vertingus parodymus, arba būtų nurodęs liudininkus, kurie būtų tai patvirtinę, ką dabar T. Šurna rašo, aš esu tikras, kad tada žuvusiųjų artimųjų keliama byla būtų gavusi kitą pobūdį ir kitaip pasibaigusi.

Rašant apie rimtus ir skaudžius įvykius, ypač su žmonių gyvybės aukomis, reikėtų rimtai ir nuosekliai tai daryti. Ką T. Šurna kaire ranka pastato, tą dešine ranka sugriaua.

(Bus daugiau)

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

The G. M. McKelvey Company

FEDERAL, HAZEL AND COMMERCE STREETS

YOUNGSTOWN, OHIO

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

THE LORAIN BANKING CO.

600 Broadway

Lorain, Ohio

1604 Kansas Ave.

Lorain, Ohio

East Lake Road

Vermilion, Ohio

Member Federal Reserve Bank

Member Federal Deposit Insurance Corp.

SAVING DEPOSITS INSURED

UP TO \$10,000

INTEREST RATE NOW 3% PER ANNUM

GREETINGS and BEST WISHES

WIEHN'S BAKERY

12429 ARLINGTON AVENUE

GL 1-3756

For GOOD Baked Goods—See WIEHN'S

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Many Friends

L. GOTTLIEB

CONTAINERS and RE-CONDITIONERS

81C5 PREBLE AVENUE

VU 3-0075

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

TEDDY BEAR STORE'S, INC.

746 East 185th Street

IV 1-8877

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

ROCCO BARBER SHOP

For the Best in Haircutting See Rocco

5333 Superior Avenue

HE 1-1678

HOLIDAY GREETINGS

GEORGE V WOODLING

BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

JOSEPH M. SWEENEY

Sheriff

Sveikinimai ir geriausi linkėjimai visiems

M. J. GLEASON CO.

INSURANCE OF ALL KINDS

James A. Gleason and Chas. L. Gleason

1506 Williamson Bldg.

PR 1-2525

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

Harvey's Barbeque and Restaurant

We Service The Finest BAR-B-Q

RIBS — CHICKEN — STEAKS

Visit Harvey Hide A Way Lounge

Entrance from Rear Parking Lot

13915 Cedar Road

ER. 1-1184

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons

BUDD CLEANERS

FOR THE BEST CLEANING IN TOWN

12702 Shaw Avenue

Call — GL 1-7417

GRUODŽIO 17 D. PERVERSMAS — DVIDEŠIMTIES METŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS LAIKMEČIO POSŪKIS

J. JAKŠTAS

Prieš penketą metų miręs di-viams, bet jaučiantiems esant delis italų filosofas ir istorikas neatskiriama susijusi su sa-B. Groce yra paleidęs gilią pras-vo tautos kamienų, visuomet ver-mės posakį: Kiekviena istorija tings pasilikti tas laikmetis, kur yra dabarties istorija.

Lietuva savaimingai gyveno. 20 Tuo jis norėjo pasakyti, jog metų nepriklausomos Lietuvos buvę faktai bei įvykiai ir, apla-buitis bus mums istoriškai laik mai, visas praslinkęs gyvenimas metis par excellence, kol mes lie-darosi prasmingas tik siejamastuviais ir paliktosios tėvynės na-su dabartimi. Visa, kas praieityriais jausimės. Brangindami tą atrodą prasminga ir dėmesio laikmetį, mes negalime nepaisy-verta, yra dabartinio gyvenimo ti įvykių bei faktų, lėmusių jo neatskiriama dalis. Šiuo atveju būt. Mes galime vertinti juos praieitis ir dabartis susijungusios teigiamai ar neigiamai, pareina-į vieną ištisą grandinę ir skiria-mai nuo turimų politinių įsitiki-nimų, bet mes negalime jų igno-ruoti.

Vargiai kas ginčys, kad žy-miausias nepriklausomo gyveni-mo įvykis buvo gruodžio 17 d. perversmas. Jis buvo tos rūšies įvykis, kuriam gali būti priker-giamas epochinės reikšmės pa-žymys. Mat, istorijos moksle epochiniai reiškiniai vadinami įvykiais, kurie baigia kokius lai-kotarpius ir naujus pradeda. Lie-tuvos istorijoj epochiniai reišk-iniai, pav., laikytini Krėvos uni-ja, Žalgirio mūšis, Liublino uni-ja, 1795 m. padalijimas, 1905 m. įvykiai, pagaliau 1918-19 m. Tai faktai, kurie reiškė mūsų tautos gyvenimo etapus arba po-sūkius nauja kryptimi.

Iš neatskiriama sąryšio tarp dabarties ir praieities seka išva-da, jog vaizduojamoji praieitis yra tokia, kokia daugiau ar ma-žiau atitinka visuomeninį gyve-nimą, tariant, kas šiai yra arti-ma. Praieities supratimas išplau-kia iš dabarties visuomenės puo-selėjimų idealų, polinkių ir sie-kimų. Dabartis saisto praieitį, ir pagal josios kitimus kinta ir pra-ieities supratimas. Tad teisingai sakoma, jog kiekviena generaci-ja rašo sau istoriją, nes anksty-vesnės istorijos jau jos neten-kina.

Bet vaizduojamoji praieitis, bū-dama neatskiriama susijusi su dabartimi, iš šiosios gauna ir sa-vo vertę. Visa istorijos, atseit, praieities mokslo vertė glūdi jo neatskiriama sąryšis su da-bartimi.

Mums lietuviams, kad ir išei-

reis nuo sukurtų istorinių sąvo-kų bei koncepcijų. Svarbus te-bus laikmečio dvylypumas ir ji skelias įvykis — gruodžio 17 d. perversmas.

Dėl gruodžio 17 d. įvykio isto-rinės svarbos ir jam lemto ypa-tingo ateities istoriko dėmesio, jis ir dabar neturėtų būti palei-džiamas iš akių. Jis vertas būti svarstomas.

Kyla klausimas, kaip jis turė-tų būti svarstomas bei suprantamas. Šį klausimą keldami susi-duriame su esmingu istorijos fi-losofijoj debatuojamu dalyku — paties istorijos fakto bei reišk-i-nio apibūdinimu. Vis dar kelia-mas klausimas, kas yra pats isto-rinis faktas bei reiškinys.

Pagal pozityvistinę istorijos mokslo kryptį, kur istorija gre-tinama su gamtos mokslais, ma-noma, jog istorinis faktas yra gaivališkas, paties gyvenimo duotas vyksmas, kuris istoriko tiesiog imamas ir tiriamas. Isto-rijos faktas būtų, pagal pozity-vistinę pažiūrą, tokios pat rūšies, kaip ir sniego tirpimas saulės atokaitoj, kuris būtinai turi įvyk-ti. Prie duotų sąlygų jis visuo-met pasikartos ir gali būti pa-kartotas laboratoriniu būdu. Sniego tirpimas saulėj yra visuo-tinis reiškinys — jis yra gamtos įstatymas. Kas kita istoriniai reiškiniai. Pirmiausia, jie yra vienkartiniai: jie įvyksta vieną kartą ir negali būti pakartoti. Bet svarbiausias jų skirtumas nuo gamtos reiškinio yra tas, kad jie nėra mums betarpiškai duoti. Jie turi būti atkurti. Jie gali būti atkurti arba iš betar-piškos patirties (jei yra neseni) arba iš liekanų, kurias šaltiniais vadiname.

Tad istorinis faktas nėra duo-tas, o atkurtas iš atsiminimų ar-čia pagal šaltinius. Būdamas žmoniška kūryba, istorinis fak-tas, kaip ir kiekvienas kūri-nys, turės savy kūrejo žymes, atseit, bus daugiau ar mažiau subjektyvus. Kaip tik dėl istori-nių faktų subjektyvumo ir tenka girdėti priekaištų istorikams, įtariant juos kartais pačių faktų klastojimu, atseit, sąmoningų istorinės tikrovės iškraipymu.

Prieš subjektyvumą iškelia-mas objektyvumas ir sakoma, istorikas turi būti objektyvus, tariant, vaizduoti faktus tokius, kokie jie buvo. Panašiam prie-kaiste aiškiai prasikiša pozity-vistinę pažiūrą į istoriją, t. y. manoma, jog istorinis faktas is-torikui duotas ir jam belieka jis tik imti ir aprašinėti, kaip, pvz., hidrologas aprašinėti upės išsi-liejimą. Tačiau istorinis faktas kitoks nei šis paskutinis. Jis ne savaime duotas, bet istoriko suformuluotas pagal jam priei-namus šaltinius ir pagal jo turi-mas koncepcijas, kurios jam ne be jo gyvenamos aplinkos susi-dariusios.

Tad kiekvienas istorinis fak-tas, virtęs tyrinėjimo objektu, bus būtinai subjektyvus, t. y. ne-atskiriama nuo tiriančio istori-ko asmens. Tačiau istorikas nėra nugrimzdes į subjektyvų idea-lizmą ir nėra paties fakto iš pir-šo išlaužęs. Jis saistomas apie faktą liudijančių liekanų, šalti-nias vadinamų. Šiuo atveju jis, kiek jis rūpinasi "atstatyti" isto-rinę tikrovę pagal šaltinius, bus objektyvus. Tad istorikas bus subjektyvus ir objektyvus drauge.

Turėdami galvoj istoriko at-kurtų faktų vaizdavimo būdą, susiduriame su dviem kryptimis. Viena kryptis sako, kad istori-kas, atkurdamas ir vaizduoda-mas faktus, turi būti bešališkas ir nereikšti bet kokių simpatijų bei antipatių. Jis turi, didžiojo istoriko Rankės žodžiais tariant, savo asmenybę nusmelkti ir vaiz-duoti įvykius sime ira et studio. Jam praieity neturėtų būti nei priešų nei draugų, nei savų nei svetimų. Jam visi asmenys bei faktai turi būti lygūs, ir jis vi-siems turi būti atlaids. Juose jis turėtų ieškoti prasmės, sta-tydamas klausimus, kas, kodėl ir kaip įvyko.

Istorikams, pagal šią pažiūrą, nevalia klausti, ar teisingi jie

IR TAIP GYVENIME BŪNA

Oklahomos universiteto gai-lingųjų seserų skyriuje, tarp 111 studentų, yra tik vienintelis vyras. Gi jo sužadėtinė yra vie-nintelė moteris civilinės inžine-rijos skyriuje.

Connecticut valstybės Viešo-sios Gerovės Tarnyba, leisdamą New Haven geležinkelio įmonei panaikinti susisiekimą tarp Hartfordo ir Putnamo, pastebė-jo, jog toks susisiekimas įmano-mas kitomis geležinkelio linijo-mis. Patikrinus pasirodė, jog 48 mylių kelią nukeliauti trunka tik 7 valandas.

Dallas mieste vyko šiaurinės Amerikos miestų valdybų virši-ninkų suvažiavimas. Viešbučio tarnautojas, skirstąs kambarius, stebėjo prieš jį stovintį vyrą.

— "Jūs sakote, kad esate Point Claire miesto valdybos viršinin-kas ir jūs pageidaujate, kad jūsų žmona būtų patalpinta viename kambaryje su miesto majoru". Svečiui patvirtinus, sumišęs tarnautojas, maigdamas pir-s-tus, nedrąsiai paklausė, ar tas miesto mayoras yra moteris. Syšpyns ir galvos linktelėjimas buvo atsakymas.

Pittsburgho policija miesto parke rado aštuonias dėzes batų. Pasirodo, vagys buvo pavogę pa-vyzdinius batus, kurie tinka tik ant dešinės kojos.

Londonė viena 83 metų senutė, atėjusi užsiregistruoti į mašin-raščio kursą, pareiškė, jog dėl senatvės nebesuskaitanti savo rankraščio.

Ohio valstybinės mokykloms per metus išleidžiama 821 mili-jonas dolerių. Kiekvienam Ohio gyventojui tenka po 91 dolerį ir 25 centus.

1931 metais iš Grand Rapids išsikėlė devynių asmenų šeima, kuri liko skolinga pinigai 20 do-lerių ir 56 centus. Jie imdavo kiekvieną dieną po 12 kvortų pie-no, kuris kainuodavo po 7 cen-

tu buvo ar ne; atseit, istorikui ne-valia praieities įvykių teisti. Istorikas turi būti, kaip vienas mūsų rašytojas ir žurnalistas polemiskame straipsny rašė, "ge-ras senelis, kuris rausiasi po archy-vus bei metraščius, aiškina visus individualinius reiškinis pagal esamas aplinkybes ir vis-ką tėviškai stengiasi pateisinti". (Bus daugiau)

tus. Šiomis dienomis šeimos mo-tina atvyko į pieninę ir pareiš-kė, jog norinti sumokėti 27 me-tų senumo skolą.

Viename Ohio miestelyje vy-ras įjėjęs į krautuvę paprašė sa-vininę, jog ši jam duotų popie-rius ir pieštuką. Kažką parašęs padavė savininkei, kuri nemokė-jo angliškai skaityti. Užpykęs ne-pažįstamasis išėjo pro duris. Pa-sirodė, jog ant lapo buvo para-šyta: "Apipilėsimas".

Akrono miesto teisėjas C. B. McRae teismo salėje dažnai su-sitinka pilietį James Juhaz. Pa-skutinį kartą James, atsidūręs teisme už girtuokliavimą, prašė teisėją leisti jam pasitaisyti. Jis turis tikrai vieną bėdą, jog netu-ris padorių rūbų ir todėl esą sun-ku pradėti rimtą gyvenimą. Ka-dangi teisėjas buvo to paties ūgio tai sekančią dieną atnešė vieną iš savo kostiumų. James džiaugs-mingai apleido daboklę.

Po poros dienų teisėjas buvo nustebintas, kai išgirdo, jog se-kanti byla bus James Juhaz. Ati-džiai pasižiūrėjęs pastebėjo, jog kaltinamasis vilki jo eilute. Teis-mo sprendimas buvo: "Penkias-dešimt dolerių, teismo išlaidos ir parodyk kostiumą." Paėmęs kos-tiumą teisėjas skubiai nuplėšė savo vardą, kuris tebebuvo išū-tas ir gražino nuteistajam.

HAVE MONEY FOR CHRISTMAS NEXT YEAR

WITH A
Cleveland Trust
Thrift Account
START NOW!

Save also for
• EDUCATION • AUTOMOBILE
• INSURANCE • VACATIONS
• HOME • TAXES

Every Other Week
DEPOSIT... HAVE...
\$2.00 25 TIMES.....\$50.
\$4.00 25 TIMES.....\$100.
\$10.00 25 TIMES.....\$250.

SEASON'S GREETINGS to All our Friends

The Cleveland Coca-Cola Bottling Company
3705 Carnegie Avenue Phone: EXpress 1-7665

GREETINGS and BEST WISHES
To All Our Friends and Patrons

ROXY BURLESK

2 HOUR MATINEES

2 ACT SHOW CONTINUOUS

1 TO 5 PM. EVENINGS 7 TO 11 PM

A NEW TRAVELING SHOW EVERY FRIDAY

SAT. NITE LATE SHOW AT 11:30 P.M.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

MAYFAIR DRAPERIES

CUSTOM DRAPERIES AND SPREADS

2193 Lee Road

FA. 1-7533

Best Wishes to Our Friends and Patrons

OLYMPIC STEEL INC.

5060 Richmond Rd.

Bedford Hts., Ohio

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

CRUXTON PIANO MOVING & STORAGE

6514 St. Clair Avenue

EN 1-7777

Best Wishes to Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

JOHN M. PETERS CONSTRUCTION CO.

1075 BROOKPARK

SH 1-7400

GREETINGS and BEST WISHES

SETTLER'S

12906 Buckeye Road WA 1-4261

THE BEST IN HUNGARIAN CUISINE FEATURING
GYPSY DINNER MUSIC WED. THROUGH SUNDAY
OPEN 7 DAYS A WEEK FROM 11 A. M. TO 2:30 A. M.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

ST. CLAIR BUILDERS & SUPPLY CO.

BUILDERS SUPPLIES—BRICK—CEMENT—LIME

20020 ST. CLAIR AVE.

KE 1-6000

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

JEZEK COMPANY BUILDERS

15400 Miles Avenue

WY 1-0311

Geriausai sveikinimai draugams ir rėmėjams

KOVAC REALTY CO.

Paul Miksys — LI 1-8758

960 East 185th Street

KE 1-5030

Best Wishes to Our Friends and Patrons

SLAGOR MACHINE & TOOL COMPANY INC.

9401 Sandusky

VU 3-7788

GREETINGS and BEST WISHES
To All Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

WINTER PAPER STOCK CO.

1375 East 38th Street

HE 1-4580

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

MELTZER CROZIER FLOORING CO.

15316 Waterloo Road

IV 6-1225

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

CLEVELAND AMBULANCE SERVICE, INC.

Remember the Maroon and Cream Colored Cars
with the Men in White
Called and Recommended by Cleveland's Leading
Physicians and Surgeons

ENdicott 1-0770

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

DAIRYMEN ICE CREAM COMPANY

3068 WEST 106th ST. OR 1-2300

GREETINGS and BEST WISHES

STATE-COUNTY MUNICIPAL FOREMAN & LABORERS UNION LOCAL NO. 1099

PHIL MASTERSON Secretary

1651 EAST 24th STREET CH 1-8138

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

THE TROY LAUNDRY & CLEANING CO.

ESTABLISHED 1873

2561 - 2581 EAST 50th ST. UT 1-2900

DR. VINCO KUDIRKOS ĮTAKA MŪSŲ IŠEIVIJAI

K. S. KARIUS

Amerikoje išleisti jo raštai
Minint Dr. Vinco Kudirkos 100
metų gimimo sukaktį pridera
prisiminti ir kokia jo įtaka buvo
į ankstyvesnius Lietuvos išeivius
Amerikoje. Į tuos, kurie savo
gimtąjį kraštą paliko po svetimu
rusų jungu ir išvažiavę beveik
nieko nežinojo apie savo tautos
istoriją. Jie niekad ne nepagal-
vojo, kad kada nors teks giedoti
Lietuvos Himną.

Nors Vincas Kudirka Ameri-
koje niekad nebuvo buvęs, bet jo
rašytas žodis, jo sukurtas Lietu-
vos Himnas, kaip didelis gaisras
palietė toli nuo tėvynės gyve-
nančius tautiečius. Ir tą nežino-
mą, nepažįstamą ir prieš kelis
metus negirdėtą asmenį padarė
labai žinomą ir dideliu.

Tėvynės Mylėtojų Draugija,
įsteigta 1896 metais leisti ir slap-
tai siųsti "Lietuvos jaunomenei
lietuviškas knygas", pirmutines
dvi knygeles išleido: Vinco Kap-
so-Kudirkos versta iš lenkų kal-
bos "Keistutis" (1897 m.) ir jo
versta iš vokiečių kalbos, "Orle-
ano Mergelė" (1898 m.). Tada dar
buvęs gyvas Dr. Vincas Kudirka
apie Amerikos lietuvių veiklą ge-
rai žinojo.

Vos 10 metų po Kudirkos mir-
ties, jau Lietuvoje spaudą atga-
vus, kai Tėvynės Mylėtojų Drau-
gijai 1909 m. pirmininkavo Bro-
nius K. Balutis, dabartinis Lie-
tuvos ministras Londone, išleis-
ta visi Kudirkos raštai šešiuose
tomuose. Šių raštų leidimo su-
manymas tiek išjudino mūsų iš-
eiviją, kad norėdami raštus gau-
ti, į TMD įstojo per 3,000 narių.
Jie sudėjo stambiausią pinigų
sumą, kokios prieš tai jokiai
draugijai nepasisekė tam tikslui
surinkti.

Kudirkos paminklas Clevelande

Dr. Vincas Kudirka toje išei-
vijoje, kuri mokėjo jį taip pa-
gerbti, dabar atstovaujamas pa-
minklu Clevelando Lietuvių Dar-
želyje. Tas paminklas riša mus
su Lietuva keliais atžvilgiais.

Kudirkos biustą Clevelando
Lietuvių Kultūriniam Darželiui
padovanojo Lietuvos Karininkų
Ramo 1938 metais, nepriklaus-
omybės laikais. Biustas buvo
nuliedintas Lietuvoje iš žalvario,
iš modelio paminklo, kuris sto-
vėjo Kaune, kaip vienas iš dau-
gelio Kudirkai paminklų. Jį į
Clevelandą atlydėjo ir oficialiai
Karininkų Ramo atstovavo
paminklo atidengimo iškilmėje
majoras S. Narušis.

Jeigu Lietuvoje raudonieji
okupantai sunaikino ten buvu-
sius paminklus, tai Clevelando
Lietuvių Darželyje stovįs bius-
tas yra vienintelis dabar pasau-
lyje jo viešas paminklas.

Kudirkos paminklą Darželyje
pastatė ir išikilmėmis rūpinosi
Dr. Vinco Kudirkos vardo drau-
gija, gyvavusi apie 40 metų. Jo
vardo draugijų steigimas yra ki-
tas įrodymas, kaip Amerikos lie-
tuviai jį vertino ir statė greta
kitų tautos didžiųjų vyrų.

Kudirka ir Lietuvos Himnas

Vinco Kudirkos vardą su mū-
sų ankstyvąja išeivija riša ir
jo sukurtas Lietuvos Himnas.
Kudirkos Lietuvos Himną, gai-
das kiek savaip papildęs, išpopu-
liarino tada Amerikoje gyvenęs
kompozitorius ir dainininkas Mi-
kas Petrasuskas (Kipro brolis),
pats giedodamas savo koncertuo-
se ir savo vadovaujamus chorus
išmokinęs giedoti.

Nuo tada JAV neišėjo joks
didesnis dainų eidyns, kuriame
nebūtų buvęs išspausdintas Lie-
tuvos Himnas.

Po 1905 metų nelaimingos Ru-
sijos revoliucijos, Amerikon su-
gužėjo daugybė revoliucijonie-
rių-teroristų, monopolijų langų
daužytojų, kuriems nepavyko ca-
ro iš sostos išversti. Jie akiplė-
šiškai griebėsi čia savo brolius
nuodinti marksizmo nuodais,
kurstyti, niekinti savo tautą ir
nekęsti Lietuvos, ir kartu su vi-

sais kitais marksistais-socialis-
tais dirbti prieš Amerikos val-
džią.

Kažin kaip būtų buvę su mūsų
išeivija (ypač dar pridėjus 1917
metų bolševizmą ir komunistų
pastangas mūsų išeivius visiškai
užnuodyti tuo svetimu raugu),
jeigu ne tas faktas, kad daugū-
ma jau buvo spėję susipažinti su
lietuvių tautos garbinga praeiti-
mi, su jos karžygiais, didvyriais
ir išsiauginti savyje Lietuvai
meilę, išreikštą Himno žodžiuo-
se: "Lietuva, Tėvynė mūsų, tu
didvyrių žeme; iš praeities tavo
sūnūs te stiprybę semia".

"Ne tas yra didis"

Tautos himno trūkumą jautė
mūsų ankstyvieji išeiviai, pagy-
venę Amerikoje ir patyrę, kad
kitos tautos turi ir gieda savo
himnus. Jie stengėsi pasigaminti

ką nors savo. Tūlą laiką, iki 1910
metų, daugelyje kolonijų, kokio
nors sumanesnio vargoninko pa-
stanga, pasigaminusio himną, jį
giedodavo, sekančiais žodžiais
(gaidos buvo amerikoniškos pa-
triotinės giesmės, "My Country
'Tis of Thee"):

"Lai gyvuoj mūsų tauta, žemelė
prigimta, Tėvynė mūsų.
Tauta didžiųjų galių, žemelė miškų
žalių,
Ten iš visų šalių jaučiuos ra-
miu!"

Ir šiandien, esant išvakarėse
60 metų nuo Kudirkos mirties,
jo himno žodžiai pasidarė mums
taip reikalingi mūsų tautos tra-
giškoje valandoje. Jie ragina iš
savo garsios praeities daugiau
stiprybės semtis.

Pabaigoje noriu priminti Ku-
dirkos eilėraštį, "Ne tas yra didis
prieš ką milijonai... galvas len-
kia..." bet didis tas, buvęs silp-
nos sveikatos lietuvis, kuriam ir
Lietuva ir jos išeivija galvas
lenkė, lenkia ir lenks.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

YOUNG'S AMERICAN & CHINESE RESTAURANT

Chinese Food To Take Out
Cantonese Family Dinners

OPEN DAILY 11 A. M. TO 1:00 A. M. SAT. TO 3:00 A. M.

Open Sundays

Air Conditioning

2172 WARRENSVILLE CENTER FA 1-9676

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

THOMAS J. UNIK CO.

INSURANCE AGENCY

EVERYTHING IN INSURANCE

East 9th St. Pier Bldg. TO 1-0200

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

C. RAY BILLINGS REALTY CO.

13538 St. Clair Ave. Main Office GL 1-2508
Euclid - Noble GL 1-2505
Euclid, Ohio RE 1-4800

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

R. B. CONCRETE PRODUCTS COMPANY

CANNIN & AURORA ROAD

BE. 2-1945 Bedford, Ohio

Sveikinimai ir geriausi linkėjimai visiems

STANDARD FOOD MARKET

Pas mus maisto pasirinkimas geriausiai ir
kainos pigiausiai

854 EAST 185th STREET IV 1-5686

HOLIDAY GREETINGS
To Our Friends and Patrons

SMITH'S RESTAURANT

SERVING THE FINEST FOODS
A Modern Cocktail Lounge

Wines - Beer - Liquor

222ND AND LAKE SHORE BLVD.
RE 2-9900

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

SOUTH SIDE FEDERAL SAVING & LOAN ASSN.

SAVING DEPOSITS INSURED UP TO \$10,000

CURRENT INTEREST RATE 3½% PER YEAR

2184 Warrensville Center Rd. South of Ceder

AND FOR OTHER OFFICES FOR CITY WIDE SERVICE

Fairmount 1-1543

Our Sincere Greetings and Best Wishes
For a Pleasant Holiday

THE LINDSEY SANITATION CO

SANITATION SERVICE

MAINTENANCE SUPPLIES

JANITORIAL EQUIPMENT

"FOR COMPLETE DEPENDABLE SANITATION"

393 East 131st Street MU. 1-8000

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

RELIABLE FURNACE AND SALES SERVICE COMPANY

10220 St. Clair Ave. Call GL. 1-4799

ISTEIGTA RYTŲ APYGARDA

(Atkelta iš 1 psl.)

LNT pirm. Vincas Rastenis savo paskaitoj apibūdino, koks liberalizmas yra, jo santykis su nacionalizmu ir koks tautininkų santykis su liberalizmu.

Po paskaitos vyko gyvos diskusijos, kuriose plačiau savo nuomones pareiškė S. Gudas, įrodinėdamas, jog iš tautininkų negalima padaryti liberalų, kad liberalizmas yra tik priemonė savo tautos gerovei siekti.

P. Klinga — liberalizmas dažnai naudojamas vilkui prisidengti avies kailiu, kaip tai daro radikalų partija New Yorke.

Dr. Br. Nemickas — tautininkų idealai lieka idealais, bet moderniško liberalo idealai nekliaudo ir mūsų idėjų siekti.

J. Tysliava — žodis liberalas nėra toks bausis. Tai žmogus, kuris siekia laisvės sau, kitų nekliaudydamas, kaip Rastenis pabrėžė. Mes galime sutilpti tos organizacijos rėmuose net skirtingai galvodami, tai jau ir yra liberalizmo reiškinys. Tautinės ideologijos kūrėjai, kaip Vaizgantas, Smetona buvo liberalai. Ir dabar spaudoj skelbiama, jog šis naujasis popiežius yra liberališkesnis.

Alf. Koncė papildė istorinę liberalizmo kilmę. Diskusijose dalyvavo ir Vladas Barčiauskas.

Pirmąją suvažiavimo dalį baigiant, Vyta. Abraitis priminė, kad mūsų tarpe trūksta idėjinio žmogaus, kurio, jei sveikata leistų, surišto neužlaikytų čia neatsitvirtusio ir siūlė delegaciją iš J. Siruso, P. Klingos, inž. Dilio, J. Česonio ir B. Vyliuodo nueiti ir suvažiavimo vardu jį pasveikinti. Suvažiavimas išreiškė nuosirdų tam pritarimą ir J. Ginkų pasveikino.

Po to įvyko vaišės ir Leono Virbicko, buvusio tuo laikų artį gruodžio 17 d. įvykių, paskaita, kuris trumpai apibūdines Lietuvos seimų atstovų sudėtį pagal sroves, ilgiau sustoję prie paskutinio, privedusio Lietuvą prie šių istorinių įvykių.

Išvadoj jis užakcentavo, kad to perversmo sąrašuose tautininkų mažai terandama, o dalyvavo visi, kurie norėjo Lietuvai gero, norėjo atstatyti tvarką krašte. Ir tai buvo daroma ne prieš valdžią ar liaudininkų tuo laikų valdžią buvusią partiją, bet prieš betvarkę, nelegaliai vykdomą komunistų. Perversmą darė ne tautininkai, bet visa tauta, todėl jis ir apsiėjo be lašo kraujo. Ir niekam iš vykdančių nerūpėjo, kas atsistos prie, kad tik toms pareigoms tinkamas žmogus.

Tuo klausimu taip pat vyko diskusijos, kurių metu būdingiau pasisakė senai į šį kraštą atvykęs P. Klinga, nušviesdamas, kaip Amerikos lietuviai reagavo į tą įvykį. Jis pabrėžė, kad gerai žinoma "Laisvė" tada rasė: ruverskim fašistus ir grąžinkim vėl demokratinę Lietuvą. O kas gi nepažįsta Laisvės "demokratijos", kuri ir dabar tą pačią laisvę mūsų kraštui tebeskelbia. Vienybė ir Dirva nuo tokio vertinimo susilaikė, bet gi nepaprastai puolė Naujienų redaktorius P. Grigaitis.

Vicekonsulas A. Simutis priminė, jog gruodžio 17-jį esanti šlidi tema. Legalistai įrodys, jog tai nelegalus veiksmas prieš legalią santvarką. Bet istorijoj daug yra nelegalių veiksmų, kol jie pasiseka įgyvendinti. Juk Vasario 16-jį taip gi nebuvo legali. Jei būtų nepasisekę, akta pasirašiusieji būtų žiauriai nukentėję.

Jonas Valaitis siūlė vietoj nagrinėjus praities įvykių, pasvarstyti ateities projektus, kaip Lietuvą gelbėti dabar, kuo jai padėti. Taip pat priminė anų laikų JAV lietuvių veikėjų rūpesčius.

V. Alksninis suvažiavimą sveikino PLB New Yorko Apyg. vardu. Dalyvavo virš 60 žmonių.

Clevelande APYLINKĖSE

Čiurlonio Ansamblio rengia naujų metų sutikimą

savo namuose, į kurį kviečia ir visus norinčius naujus metus sutikti kartu su Čiurlioniečiais. Norintieji dalyvauti dėl vietų rezervavimosi prašomi skambinti p. V. Urbaičiui telefonu UL 1-0626.

Dr. V. Kudirkos minėjimas Clevelando Centrinėje Bibliotekoje

Gruodžio 6 d. Clevelando centrinėje bibliotekoje Alto skyrius surengė įspūdingą V. Kudirkos minėjimą anglų kalba. Dr. M. Žilinskienė nepaprastai gražiai apibūdino mūsų himno autoriaus gyvenimą ir jo veiklą anais rusų priespaudos metais. Su V. Kudirkos kūryba auditoriją supažindino D. Prikockytė, gražiai paskaitydama tris Nado Rastenio į anglų kalbą išverstus V. Kudirkos eilėraščius. Čiurlonio ansamblio vadovaujamas muz. Mikulskio, su sol. J. Kristolaityte ir kanklių orkestru išpildė keliolika dainų. Minėjimas buvo kruopščiai paruoštas ir gražiai pavyko.

Reikalingas

sodininkystės darbams pagelbintinkas. Pageidaujama, kad vairuotų automobilį. Duodamas nemokamas butas. Atlyginimas už darbą pagal susitarimą. Gali būti šeima. Teirautis Dirvoje.

Kas norėtų

pakeisti fabriko darbą į prekybinę veiklą — prisidėti darbu ir kapitalu prie prekybos įmonės prašoma kreiptis į Baltic Delicatessen krautuvės (6908 Superior Ave.) savininkus.

Kam sukkti galvą, kur ir košias Kalėdines dovanas pirkti?

Užsilkite į Lietuvių Prekybos Namus (6905 Superior Ave.) ir ten rasi didelį pasirinkimą: gintaro ir kristalo gaminių, liaudies drožinių, lietuviškų pokštelių, albumų, piniginių, papuošalų rinkinių, lietuviškų knygų, atviručių, eglutėms elektrinių lempučių pigiausiomis kainomis ir t.t.

Nors nemalonu gadinėti šventišką nuotaiką, bet mūsų pareiga pranešti, kad nuo Kalėdų ant siuntinėlių, siunčiamų į Lietuvą, muitas bus smarkiai paaugstinamas. Tai norintieji pigiau pasiųsti prašome atsinešti siuntinėlius ir pasinaudoti mūsų įmonės patarnavimu. Čia pat turime ir didžiulį pasirinkimą medžiagų, skarelų, pamušalų, impilų ir t.t. Taip pat mes priimame ir stant-

dartinius anglišku medžiagų ir maisto siuntinius.

Išidėmėkite — mūsų įmonė yra vienintelė lietuviška šios rūšies įmonė Clevelande, kur kapitalas, vadovybė ir tarnautojai yra lietuviai.

Tad sadi pas savus!

Baltic Delicatessen

(6908 Superior Ave.)

pasiruošusi Kalėdų šventėms Jau turime arba turėsime šiomis dienomis:

Kū čio m s : įvairias silkes, ungurius, šprotus, lenkiška aguonas, kviečius, sližikus, baravykus, spanguoles, bulvių krakmūlą, namuose paruoštas silkes ir t.t.

Kalėd o m s : tortai, rūkyti kumpiai, skilandžiai, šviežios ir rūkytos dešros, švieži paršūnai (tik pagal užsakymą), įvairūs kepyklos gaminiai, riešutai, saldainiai, prieskoniai, vynas, šampanas, alus ir t.t. Be to turime ir didžiausią visame Clevelande pasirinkimą puikiausiose dėžėse šokoladų ir gražiuose įpakavimuose kvėpalų rinkinius.

Pereitais metais mes džiaugėmės didžiausiu klientų pasitikėjimu. Tikimės, kad tas pats bus ir šiais metais. Bet kartu tas sudarė ir didelę spūstį. Kad to išvengus, siūlome klientams:

1. negendančius maisto produktus nusipirkti iš anksto.

2. dėl gendančių maisto produktų duoti užsakymus telefonu, taip kad mes galėtume jums iš anksto juos supakuoti, arba bent rezervuoti, kad jų nepritrūktų (pav. maltų aguonų, namuose paruoštų silkių, ungurių), nes mes jų ir negalime turėti didelį rezervą ir rizikuoti, kad pasilikty dėl pokalėdinio laikotarpio.

3. Užsakymai dėl tortų bei vad. vainikų priimami tik ligi pirmadienio (gruodžio 21 d.), o dėl svižinių paršūnų tik ligi penktadienio (gruodžio 19 d.).

Prašoma naudoti mūsų telefoną EE 2-2395.

Greetings and Best Wishes

To Our Friends and Patrons

CLEVELAND REGISTER AND GRILL COMPANY

3188 EAST 80th ST.

VU 3-4418

JUOZO MIKONIO NAMŲ PIRKIMO-PARDAVIMO ĮSTAIGA

EAST SHORE REALTY

780 E. 185 St. Telef. IV 1-6361. Namų telef. MU 1-2154

Jūsų patarnavimui atidaryta kiekviena dieną. Mes tarpininkaujame namus įsigyti ten, kur Jūs pageidaujate.

Namus įsigysite — niekad nesigailėsite!

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra 1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vynų, alų ir geriausių mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

GERESNĖS statybos kontraktoriai

ISTATO MONCRIEF ORO VENTILACIJĄ

• ŠALDO vasarą • ŠILDO žiemą

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

To All The Lithuanian People

J U D G E

ANTHONY A. RUTKOWSKI

MUNICIPAL COURT

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

KINGSBURY COAL COMPANY

SEE US OR CALL US WE CARRY THE FINEST IN COAL

WE GIVE EAGLE STAMPS

1635 EAST 39th ST.

CE 1-0200

10420 QUINCY AVE.

CE 1-0200

To Our Friends and Patrons

From

CLEVELAND TOOL AND DIE COMPANY

1643 Eddy Road

LI 1-4040

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai visiems Lietuviams

SUPERIOR REALTY CO.

10311 Superior Avenue

Call CE 1-0304

Best Wishes to Our Friends and Patrons

THE KOEHLER RUBBER & SUPPLY COMPANY

MECHANICAL RUBBER GOODS

Compressors, Lubricating Equipment

3865 CARNEGIE AVENUE

HE 1-8867

GREETINGS and BEST WISHES

LA MAR'S RESTAURANT

FOOD AT ITS FINEST AT MODERN PRICES

9501 Euclid Ave.

SW 1-3070

and

1106 Euclid Avenue

PR 1-8898

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

PERKAL'S DELICATESSEN

WHERE YOU GET THE FINEST IN DELICATESSENS

885 East 105th St. Corner Yale Ave.

GL 1-1572

Greetings and Best Wishes To Our Friends & Patrons

G. & E. DRY CLEANING

WHERE YOU GET THE FINEST CLEANING

12917 UNION AVE.

Call WA 1-7934

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons

C. C. ROBINSON REAL ESTATE CO.

10005 CEDAR AVENUE

CE 1-2996

DEMESIO! GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

Persiūnčia Jūsų sudarytus naujų daiktų siuntinius į Lietuvą ir visas Rusijos sritis, apmokant muitą siuntėjui. Gavėjas nieko neturi primokėti.

Galima siųsti iki 44 svarų, jeigu persiunčiamieji daiktai telpa dėžėje, kurios dis nustatytas JAV pašto taisyklių. Maistą kartu su rūbai siųsti neleidžiama.

Nepatikėkit sav. brangių siuntinių į neaiškias, išlanchias tarpininkauti rankas

Globe Parcel Service Inc. siunčia su Inturisto įgaliojimais. Siuntiniai pilnai apdrausti.

Siuntėjų patogumui turime gerų vilninių medžiagų, odų, skarų, skarelų, batukų. Šios prekės parduodamos siuntėjams savikaina.

Adresas: 1313 Addison Rd. Kampas Superior ir E. 71st St. Tel.: UT 1-0806

NELAIMĖ IR LIGA

Liga ir nelaimė ištinka netikėtai. Todėl tu turi užsitikrinti, kad TAVO šeima būtų apsaugota pagal Accident and Sickness planą.

NATIONWIDE INSURANCE COMPANY siūlo platų ligoninės, medicininę, operacinę ir nedarbingumo pajamų draudimą žemomis kainomis!

Dėl smulkesnių informacijų skambinti:

PAULINA MOZURAITIS, Agentas Tel. SK 1-2183

PARENGIMŲ KALENDORIUS

1958 m.

Gruodžio 28 d., 3 v. p. p. Naujosios parapijos salėje kalėdinė eglutė. Ruošia šv. Kazimiero li-tuanistinė mokykla.

1959 m.

Sausio 11 d. 11:30 val. Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimas lietuvių salėje. Rengia LVS Ramovės skyrius.

Sausio 31 d. lietuvių salėje vaidinimas. Rengia 68 Balfo sk.

Balandžio 11 d. Vysk. M. Valančiaus Lituanistinės mokyklos metinis vakaras.

Gegužės 2 d., Slovenian Auditorium JAV ir Kanados jaunųjų dainininkų konkursas. Rengia Dirva.

PARDUODAMOS DVIEJŲ SEIMŲ NAMAS

Neff Rd., prie bažnyčios, po šešis didelius kamb., du gaso pečiai, du garažai, gražus sklypas. Buvusiam savininkui išvykus į Floridą, namas parduodamas su visais baldais. Už abu butus nuomos gaunama į mėnesį \$310.

Šaukite Paul Mikšys, namų telef. LI 1-8758 arba office

Kovac Realty 960 E. 185 St. KE 1-5030

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis. 753 E. 118 St. Cleveland 8, Ohio Telef.: LI 1-5466

EAST CLEVELAND-EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL NOON

3 1/2 %

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

HOME AND REMODELING LOANS

CORNER 68TH-SUPERIOR AVENUE

I. J. SAMAS JEWELER

Sveikariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausite pigia kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija, visus lietuvius ir jų draugus, kviečia nepamiršti 1958 m. Lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savais savoje namuose. Klubas turi įvairių garsiausių. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausyti muzikos, lietuvių radijo valandėles. Visą laiką veikia televizijos aparatas. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsirikiškite, visi patogumai Jums.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue

936 East 185 St.

EN 1-1763

KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344. Redaktorius Balys GAIDŽIUNAS, (buto telefonas: GL 1-3976).

Jaunimo temomis

NAUJŲ ORGANIZUOTŲ PRIEMONIŲ REIKALAS

V. GRUODZIUS

Lietuviškumas šventė ir kasdienybėje

Jaunimas iš prigimties aktyvus. Tokia jo dalia. Jo tautinei samonei bręsti daugiau reikšmės turės aktyvi veikla, negu žiūrovo bei klausytojo būtis. Toji veikla, kaip kasdienė duona iš Tėvo Mūsų, jo maldaujama kiekvieną šiandieną.

Metinės šventės, kad ir kažin kaip iškilmingos, ir jų daug valandinės prakalbos, kad ir kažin kaip graudžios bei griausmingos, gali būti pakankamu tautinio peno aruodu senimui, bet jaunimo jos nepasietins, jei likusiose 364-iose metų dienos jam nebus progos, ir tai ko dažnesnės, išgyventi lietuviybę veikiama, ne tik pasiklausomai, kasdieniškai, ne tik šventiškai.

Vaikų darželiai

Šiandienis jaunimas jau turi vieną kasdieninę lietuviškos išgyvenimo spragą, susidariusią jo vaikystės dienoje. Jis negavo tarp kūdikystės šeimoje ir kitą tautos mokyklos ankstyvoje jaunystėje lietuviškų vaikų darželio ugdomosios pasipirties. Šeimos motina, ji daugumoje juk taip pat ducinė, ar tėvas tik labai retais atsitiktiniais tegebėjo šį trūkumą bent iš dalies išlyginti. Tada atsiliepa jo lietuviškos brandos greičiui, nors kol kas dar jaunimas savo paties radijontomis pastangomis teikėsi niais metais atsigriebia.

Bet vaikų darželių klausimas dėl to nenustojęs buvęs aktualus. Jis aktualus, tik užmirštas. Jis net nėra diskutuojamas, nors ir nėra neįgyvendinamas.

Daugelyje lietuviškų kolonijų tokie darželiai galėtų veikti bent 2-3 dienas savaitėje, o kai kur net ištisas 5 ir 6. Išteklių jau nestokojame. Specialistų — taip pat. Patalpų turime. Trūksta tik nedidelio stuktėlėjimo, kuris suvestų darželių pedagogus ir švietimo reikalų vairuotojus mūsų bendrinės organizacijos prie pradinio planavimo darbu. Tada jau ir savanorės pedagogiškai nusiteikusios motinos, ypač jaunosios, stot miegai į talką.

Lietuviškas vaikų darželis reikšmingai išlygintų grindinį visam tautiniam ugdymui, o pirmojo eilės — liuanistinės šeštadieninės mokyklos geresniems rezultatams.

Stovyklos

Lietuviškos kasdienybės alkui malšinti pats jaunimas ieško kelių ir kai kur gan sėkmingai juos prasiskina. Pirmą, negu lietuviškos tremtinės organizacijos pradėjo reikštis užjūriuose, jaunimas jau turėjo savas vasaros stovyklas: 1947 m. Anglijoje, 1948 m. Australijoje, 1949 m. JAV-bėse ir t.t. Iš pradžių — vien tik skautų, ilgainiui — ir kitų jaunimo organizacijų.

Tokios stovyklos palapinių miestuose turėjo nuo seno pripažintą reikšmę jaunui būdo lavinimo, akiračio plėtimo ir sveikatos stiprinimo srityse. Bet emigracinės sąlygos jos įgauna visai naujos reikšmės tautinio ugdymo srityje.

Kondensuota savaitės ar dviejų programa, visiškai savo draugų aplinkoje, turi neatpažįstamai didelę įtaką. Tas kas liuanistikoje pasiekia per sto-

vyklą, pasiekia savaime. Ne todėl, kad kažkas vis niurna "kalbėk lietuviškai", bet todėl, kad visi aplinkui kalba lietuviškai. Ne todėl, kad kas "kitas", atseit suaugęs tau pasako "daukuok lietuviškai", bet todėl, kad tokio pat amžiaus draugai aplinkui dainuoja lietuviškai. Todėl, kad ir žaidžiama ir valgis verdamas, ir maudomasi ir dirbama vis "lietuviškai" ir tai be pertraukos. Ko neilgiejo pamokos, paskaitos ir pamokslai apie lietuviškos išlaikymą, to pasisemia savom riekučiomis pats jaunimas stovykloje, kur lietuviybė pati išsilaiko. Taip yra daug priimliau.

Tie, kas sekė stovyklas, negalėjo nepastebėti, koks didelis skirtumas lietuviškose nuotaikose yra tarp tų pačių stovyklautojų jų atvykimo ir išvažiavimo dieną, tarp kurių tik savaitė ar dvi.

Jau visai ne peranksti tiems, kas svarsto, rašo ir kalba apie lietuviškos išlaikymą, atkreipti dėmesį į stovyklos instituciją, kaip į rimtą pragiedruli lietuviškos išsilaikymo reikaluose.

Stovyklos mūsų laikotarpio ir gyvenamo krašto sąlygomis turi du naujus sunkumus, kurių neturėjo Lietuvoje — stovyklos personalas ir stovyklaviečių tinklas.

Studentas ir vyresniųjų klasių gimnazistas sudarė stovyklos vadovų daugumą Lietuvoje. JAV, Kanadoje ir kitur jie per vasarą dirba. Jaunuomenės vasaros dabu našta gula ne vien lietuvių jaunimą užjūriuose, bet ir pačius amerikiečius.

Toliau, valstybiniai miškai valstybinių ežerų, pajūrių ir upių pakrantėse sudarė stovyklavietes Lietuvoje. JAV ir Kanadoje visa tai, kas tinkama ir prieinama stovyklauti, yra privati nuosavybė.

Vadinasi, bendrajame stovyklavimo reikalui išspręsti pakankamai gerai, tenka įsigyti stovyklavietes ir prie Atlanto ir prie Didžiųjų Ežerų ir tolimuose Vakaruose, ir Vokietijoje ir Anglijoje ir Australijoje. Jų turi būti ne viena, bet kelios, išdėstytos taip, kad stovyklinio amžiaus jaunuolis, pastovyklavęs vieną antrą vasarą arčiau prie namų, turėtų kur kitur ir toliau pastovyklauti trečiais ir ketvirtais metais: tada stovyklavimas jam bus įdomus ir jis susipažins su kitos padangės lietuviškuoju jaunimu.

Stovyklaviečių įsigijimas tai jau senimo atsakomybė. Atsakomybė, nebūtinai labdarybė. Stovyklavietes dar galima taip įsigyti, kad jų išlaikymas bent didžiųjų dalimi apsimokėtų, jei ne iš paties stovyklavimo, tai ir iš kitų pajamų, jei jų sklypuose bus steigiamas dar kas nors, kas egzistuos savaime, pvz., vasarvietė, vienuolynas, senelių namai, ūkis, krautuvė ir panašiai.

I tokias stovyklavietes investuoti pinigais nebus, nes žemė, gyventojams ir keliams tankėjant, brangs. Bet investacijai reikalingo kapitalo be didžiųjų ekonominių, finansinių ir politinių organizacijų, t. y. be senimo paramos sutraukti nebus galima. Ar tokios organizacijos, kaip SLA, SLRKA, ALTas, ALT Sąjunga, Katalikų Federacija, Lietuviški bankai, Bendruomenė ir

t.t., pavieniui ar pasitelkę, negalėtų tokio užsimojimo įveikti? Žinoma, kad galėtų. Jei apie tai galvotų.

Išsprendus palankiai stovykla-

Vytinė per Dėdės Samo katilą

BROLIŠKA JUNGTTIS

VYT. ALANTAS

Aną vakarą man paskambino Pašakarnis.

— Ką darai? — paklausė jis. — Nieko, televiziją žiūriu. — Mesk tuos puskvailius kaubojus ir užėik pas mus kavos puoduko išgerti, gerai?

Aš užėjau. Mes sėdėjome svečių kambaryje, gurkšnojome Iza-bėlos puikiai išvirtą kavą ir žiūrėjome į papuoštą ir elektrinėmis žvakutėmis apraizgytą eglutę. Mėginome kalbėti apie šį bei tą, bet šnektą nesiršo: mūsų mintys draikėsi kažin kur kitur...

— Žinai, mes jau čia gyvename beveik dešimtį metų, — po ilgos pauzės prabilo mano draugas, žiūrėdamas į eglutę, — mes nenustojome ilgėti Tėvynės, bet ypač Kūčių išvakarėmis mane apspinta vis tos pačios mintys, ir aš išgyvenu vis tas pačias didžiulio praradimo, pasipiktinimo ir gallesčio nuotaikas. Tai kažin kas neišvengiama; kažin ko trūksta, kažin ko maudžia širdis. Mes čia ruošiamės Kūčias, puošiamės eglutes, bet man vis radosi, kad visa tai darome, kažin kur nubrakinti į užkulį, ir žiūrime pro uždangos skylutę, kur švenčiamos ant scenos tikrosios Kūčios ir vyksta tikrosios Kalėdos...

Mes su Izabėla tylėjome. Kiekvienas mūsų savo mintyse buvome įvairiose Lietuvos vietovėse prie savo šeimų Kūčių stalo...

— Kai dabar pagalvoju, man darosi truputį gaila savo motinos, kuri Kūčių išvakarėse plūdavo per kiaušų dienele su namų ruošia, kad vakare Kūčių sta-

viečių reikalą, savaime išsispres-tų ir stovyklų personalo klausimas. Savo žemėje galima išlaikyti stovyklą 6, 8 ir 10 savaitių, nors dalis stovyklautojų stovyklautų tik po vieną, dvi ar tris savaites. O jei lietuviška stovykla galės aprūpinti kad ir kukliai atlygintu darbu du ar tris studentus per prailgintą vasaros laikotarpį, jie mielai susilaikys nuo vasaros darbo ir uždarbio ieškojimo kitur.

Tai gi, stovyklavietė. Tai ant-ras raktelis, šalia vaikų darželio, kuris galėtų nepaprastai prisidėti prie tautinės samonės formavimosi naujų galimybių. Ar tai nėra dalykas, apie kurį verta atsidėjus pagalvoti?

las būtų gausėnis ir gražesnis, — kalbėjo lyg pati sau Izabėla. — Nežinau, kiek metų aš dar gyvensiu šiame krašte, bet Kūčių vakarą savo mintyse aš visada būsiu savo tėviškėje ir sėdėsiu už Kūčių stalo šalia savo motinos ir matysiu pro langą auksinį šakinį — sietyną, žaižaruojantį pro svirnelio stogo žirgellius šventosios nakties padangėje...

— Tai gi, tironas laiko paglemžęs mūsų kraštą, mėsinėja jį medžiagiškai ir dvasiškai ir kažin, ar daug kas mūsų brolių ten išdrįs Kūčių naktį, kad ir pasislėpę prie eglutės šviesų, paminėti savo laisvės dienas? — kalbėjo Pašakarnis. — Man visada kvadrina galvą mintis: Kūčių naktis, Taikos, Ramybės ir Teisingumo užgimimo naktis, bet kur ta taika, ramybė ir teisingumas pavergtom tautoms? Kai plėšikai užpuola tavo namą ir kaimynai subėga tavęs gelbėti, tai logiška, tai daroma pagal artimo meilės principus, bet visi teisingumo ir artimo meilės popieriai susipainioja, kai, plėšikams užpuolus, niekas tavęs negelbsti, o tik iš tolo mosuoja tau ranka užuotautos ženklai...

— Kodėl tu manai, kad kaimynai privalėtų tave gelbėti? — paklausiau.

— Kodėl? Jei mane banditai užpuolė, ar tu manęs negelbėtum?

— Jei užpuolė vienas nevidonas, gelbėčiau, bet jei visa gauja, nežinau...

— Bet tu šauktum policiją? — Saukčiau.

DIRVOS TALKA

Mums būtinai reikia 500 naujų skaitytojų. Jie turi užpildyti mirusių senų skaitytojų eiles, jie turi padėti sudaryti ir sąlygas Dirvai dar dažniau išeiti. Nepadidinę savo skaitytojų šeimos dar 500 naujais prenumeratoriais, mes negalėsime Dirvos leidimo dažinti. Be visų mūsų skaitytojų ir bičiulių talkos tas planas nebus įvykdytas. Tai žinodami mes ir prašome:

1. Užprenumeruokite Dirvą, kaip šventinę dovaną, savo artimiesiems, kurie dar Dirvos neskaito.

2. Paraginkite Dirvą prenumeruoti artimiausius savo draugus ir kaimynus.

3. Priminkite visiems tautinių organizacijų nariams, kad jų pareiga patiems Dirvą prenumeruoti ir kitus raginti.

4. Prisidėkite keliais aukso doleriais į fondą, kurio pinigais mes Dirvą užprenumeruojame likusiems Europoje, sergantiesiems ir į didelį vargą patekusiems.

Visi, kurie atsiųs bent vieną naują metinį skaitytoją, galės laimėti: rašomąją mašinėlę, radijo aparatą, už \$100.00 lietuviškų knygų biblioteką ir eilę kitų dovanų. Visi nauji skaitytojai, Dirvą užsisakydami patys ar kiti jiems užsakydami, gauna \$2.00 nuolaidos ir metams moka tik \$6.00.

Mes laukiame ir tikime, kad bendroje talkoje tuos 500 naujų skaitytojų surasime. Tik tegul gruodžio ir sausio mėnesiai būna paskirti Dirvos skaitytojų šeima didinti.

Talką vykdydami naudokite čia esančią atkarpą:

Prašau Dirvą 1959 metais siųsti:

Pavardė, vardas

Adresas

Prašomą siųsti Dirvą užsakė

(Duoti pilną užsakytojo adresą)

Drauge siunčiame \$..... mokestį.

— Matai, — pažūrėjo į mane pergailingai Pašakarnis, tartum būtų neabejotinai įrodęs savo tezes teisingumą. — Ar šiaip ar taip tu nesėdėtum rankų sudėjęs ir neleistum manęs piktadariams nugalaboti.

— Neleisčiau, jei policija būtų ir jei aš galėčiau jos prisišaukti, bet jei policijos nėra, kas tada? Kokios policijos mes galėjome prisišaukti, kai bolševikai vergė mūsų kraštą? Pagaliau ir su ta kaimynyste būna visaip: ar tu manai, kad Lietuva turėjo skelbti karą Kremlui, kai šis užpuolė mūsų ne taip jau tolimą ir simpatingą kaimyną Suomiją?

— Kur tu kreipi?

— O kreipiu aš štai kur: savo galvą tu gali guldėti, jei tau patinka, už turką, ar Afrikos juoduką: tai tavo privatus reikalas, bet jokia pasaulio vyriausybė nelies savo tautos kraujo ir nepuls ginti savo kaimyno nuo galvažudžių, jei jai pačiai negrės pavojus. Kolektyvo interesus supainioja, kaip tu sakai, visus tuvo artimo meilės ir teisingumo popierius...

— Baikite jūs tą savo politiką, — pertraukė mane nepatenkinta Izabėla. — Verčiau prisiimkime Kūčių vakarą Lietuvoje...

— Dovanok, — atsakiau, — tuojau baigsiu. Kūčių vakaras visus mus sujungia į vieną lietuvišką šeimą, vistic ar mūsų broliai vargtų kūjo ir pjautuvo ženkle Tėvynėje, Kremliaus koncentracijos stovyklose, ar jie klatotų po Australijos saulės išdegtas dykumas ar, pagaliau, ištaigingai gyventų šiame krašte. Kaip mes galvojame apie savo brolius Tėvynėje, Sibire, Pietų Amerikoje, taip jie galvoja apie mus. Tai yra viso pasaulio lietuvių šeimos vakaras. Palinkėkime mes jiems ir sau patiems lietuviškos taikos, lietuviškos ramybės ir broliškos savitarpio jungties. Tegul tą naktį viso pasaulio padangė raižo mūsų mintys kaip meteorai, kad Lietuvą ir lietuvių tautą išgelbės ne gerieji dėdės ir dėdienės, bet pirmų pirmaisia mūsų pačių tvirta jungtis, darbas ir pasitikėjimas savo šimone bei jėgomis, kad mūsų akys visada kryptų į gimtąją žemę, kad mes niekad nenustotume tikėję savo tautos amžinybės ir kad pasaulio kryžkeliuose neprarastume vilties vėl ją pamatyti laisvą ir laimingą.

DĖKOJAME RĖMĖJAMS

Dirvai paremti skaitytojai atsiuntė šias aukas:

Stacina Ad., So. Bend	\$2.00
Pautienis K., Cleveland	5.00
Miliauskas A., E. Lake	2.00
Silinis K., Cleveland	2.00
Vaicekonis J., Chicago	2.00
Jurkūnas J., Chicago	2.00
Vinclova V., Cleveland	2.00
Stimburys J., Cleveland	2.00
Drevinskienė A., Montreal	1.00
Mažeika J., Chicago	1.00
Silvestravicius Al., Cleveland	4.00
Bukaveckas T., Chicago	3.00
Marcėnas J., Detroit	2.00
Ambraziūnas Ad., Los Angeles	1.00
Arnastauskaitė K., Bayonne	2.00
Kazakas P., Hartford	1.00

Aukotojams tariame nuoširdų ačiū

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Svarcas
1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352
Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAIŠYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių įdėjimas.

Parduodami amžini automobiliai.

24 hours towing.

Dienos telef.: HE 1-6352.
Nakties telef.: LI 1-4611.

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

ROBERT E. STUMPE

KITCHEN MAID MESA

21855 Lorain Avenue

West Side Market House Stand No. F 13

S. S. Kresge Co. East 4th & Euclid

5441 Ridge Road

KITCHEN MAID MESA

Parmatown 7461 Ridgewood Drive

Main Plant and Office WO 1-8061

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

CARPENTERS DISTRICT COUNCIL

CARL J. SCHWARZER, President

GEORGE SHEWRING, Secretary

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS

Commercial

Industrial

C. SAM DREYER—PAINTERS

Cleveland's Better Painter HE 1-3750

Brush

Spray

GREETINGS and BEST WISHES
To All Our Friends and Patrons

LUICKART INSURANCE AGENCY

GENERAL INSURANCE

18609 St. Clair Avenue

KE 1-4770

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

KENT FLORIST INC.

FLOWERS OF DISTINCTION

12432 Cedar Road

YE 2-8340 - 2-8341

CLEVELAND HEIGHTS 6, OHIO
SPECIALISTS IN OVERSEAS GUARANTEED
FLORAL DELIVERIES